

ଅଧାର୍ଥିକୋରରୋଯୋହି ସମ୍ଯଚ୍ଛତ୍ତଃ
ଧର୍ମ । ହିଂସାରତନ୍ତ ଯୋନିତ୍ୟଃ ବେହାସୌ
ମୁଖମେଧତେ ॥ ଅ ସୀଦଙ୍ଗପି ଧର୍ମେଣ ମନୋହ-
ଧର୍ମେ ନିବେଶ୍ୟେ । ଅଧାର୍ଥିକାନାଂ ପାପା-
ନାମଶ୍ଚ ପଶ୍ୟନ୍ ବିପର୍ଯ୍ୟସଂ ॥ ଅଧର୍ମେଣେଧତେ
ତାବୁ ତତୋଭଜ୍ଞାନି ପଶ୍ୟତି । ତତଃ ସପ-
ତ୍ରାନ୍ ଜୟତି ସମୁଲଙ୍ଘ ବିନଶ୍ୟତି ॥ ଧର୍ମଂ ଶନୈଃ

‘ସଃ ହି’ ‘ମନୁଃ’ ‘ଅଧାର୍ଥିତଃ’ ଅଧର୍ମେଣ ବ୍ୟବହରତୀତି
‘ସମ୍ଯ ଚ ଅପି’ ‘ଅନୁତ୍ୱ’ ମିଥ୍ୟାଭିଧାନ୍ ‘ଧର୍ମ’ ଧର୍ମେ
ପାପଃ । ‘ସଃ’ ‘ଚ’ ‘ନିତ୍ୟ’ ‘ହିଂସାରତ’ ପରେହାଁ । ‘ନ’
‘ଅସୌ’ ‘ଇହ’ ଲୋକେ ‘ମୁଖ୍ୟ ଏହତେ’ ମୁଖ୍ୟ ସଥାଭବତି
ତଥା ବର୍ଣ୍ଣତେ । ତଥାରେତ୍ୱ କର୍ତ୍ତ୍ୱଯମିତି ନିନ୍ଦଯା ନିମେହଃ କ-
ର୍ପ୍ୟତେ ॥ ‘ଧର୍ମେଣ’ ‘ସୀଦନ୍ ଅପି’ ଅଦସମ୍ଭୋହପି ସନ୍
‘ଧର୍ମ’ କହାପି ‘ଅଧର୍ମ’ ‘ନ’ ‘ନିବେଶ୍ୟେ’ ନ ମୁହେ-
ରୁହେ । ‘ଅଧାର୍ଥିକାନାଂ’ ‘ପାପାନାଂ’ ପାପିନାଂ ‘ଆଶ’
ଶୀଘ୍ର ‘ବିପର୍ଯ୍ୟସ’ ‘ପଶ୍ୟନ୍’ ॥ ତନେବ ବାକ୍ୟାବ୍ରତେ
ମୁହୁର୍ତ୍ତ । ‘ଅଧର୍ମେଣ’ ପରଦ୍ରୋହାଦିନା ‘ତାବୁ’ ‘ଆପା-
ତତୋଭାଗାମଧନାଦିନା ‘ଏହତେ’ ଏହତେ ‘ତତଃ’ ତୈନେବ
‘ତ୍ରୁଟି’ ଦର୍ଶକତ୍ୟଗବାହାଦିନି ‘ପଶ୍ୟତି’ ଲଭତେ । ‘ତତଃ’
ତମ୍ଭବ୍ରତ୍ୱ ‘ସପତନାନ୍’ ଶତ୍ରୁନ୍ ‘ଜୟତି’ । ପଶ୍ଚାତ କି-
ଷତୀ କାଳେନାଧର୍ମପରିପାକବର୍ଷାଣ୍ ‘ମୁଲଃ ତୁ’ ମୁଲେନ ସହ
ଧନାଦିନିହିତଃ ‘ବିନଶ୍ୟତି’ ॥ ‘ଧର୍ମ’ ‘ଶନୈଃ’ ଅଶ୍ଵେ-

ସପିନୁମାଏ ବଲ୍ମୀକମିବପୁତ୍ରିକାଃ । ପରଲୋକ-
ସହାୟାର୍ଥଂ ସର୍ବଭୂତାନ୍ୟପୀଡ଼ନ ॥ ନାମୁତ୍ର ହି
ସହାୟାର୍ଥଂ ପିତା ମାତା ଚ ତିଷ୍ଠତଃ । ନ ପୁତ୍ର-
ଦାରଂ ନ ଜ୍ଞାତିର୍ଦ୍ଧର୍ମସ୍ତିଷ୍ଠତି କେବଳଃ ॥ ଏକଃ
ପ୍ରଜ୍ୟାଯତେ ଜନ୍ମରେକଏବ ପ୍ରଲୀଯତେ । ଏକୋହ-
ନୁଭୁଙ୍କ୍ରେ ମୁକୁତମେକଏବ ତୁ ଛକ୍ରତଃ ॥ ମୃତ୍ୟ-
ଶରୀରମୁଖ୍ୟ କାଷ୍ଟଲୋକ୍ଷେଷମଂ କିତୋ ।

ନାମେନ୍ଦ୍ରିୟରେ ‘ସର୍ବଚିନୁମାଏ’ ମାଙ୍ଗତଃ କୁର୍ଯ୍ୟାଏ । ତତ୍ତ୍ଵଦୃଷ୍ଟାତ୍ମଃ ।
‘ପୁତ୍ରିକାଃ’ ଲିପିଜିକାପ୍ରତ୍ୟେନାଃ । ‘ବଲ୍ମୀକିତଃ ଇହ’ ମହା-
ଶ୍ଵର ମୁହୂର୍ତ୍ତମିଥ । କିମର୍ଥ୍ୟ ‘ପରଲୋକମହାୟାର୍ଥଃ’ ପରଲୋ-
କେ ସାହାୟାନିମିତ୍ତ । କୀମୁଶ୍ରେଣୀପାଦେନ ‘ସର୍ବଭୂତାନି ଅ-
ପୀଡ଼ନ୍ୟନ’ ମର୍ଦ୍ଦପ୍ରାଣିନାଏ ପୌଢାଏ ପରିହରନ ॥ ‘ହି’ ଯଜ୍ଞାର୍ଥ
‘ଅମୁତ୍ର’ ପରଲୋକେ ‘ମହାୟାର୍ଥ’ ମାହାୟକାର୍ଯ୍ୟମିତ୍ରାର୍ଥ
‘ପିତା ମାତା ଚ’ ତୋ ‘ନ’ ‘ତିଷ୍ଠତଃ’ । ତଥା ‘ପୁତ୍ରହାରଃ’
ପୁତ୍ରାଶ୍ଚ ଦାରାଶ୍ଚ ତଃ ‘ନ’ ତିଷ୍ଠତି ‘ନ ଜ୍ଞାତିଃ’ । ‘ଧର୍ମଃ’ ତୁ
‘କେବଳଃ’ ଏକଃ ‘ତିଷ୍ଠତି’ । ଅତରୁମଧ୍ୟରେ ମହାନ ଘର୍ମଃ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟାଃ ॥ ଅପିଚ ‘ଜନ୍ମଃ’ ପ୍ରାଣି ‘ଏକଃ’ ଏବ ‘ପ୍ରଜ୍ୟାଯତେ’
ଉତ୍ୱପରାଯତେ । ର ବାହୁଦୈଃ ମହ । ‘ଏକଃ ଏବ’ ଚ ‘ପ୍ରଲୀଷତେ’
ମୁହୂର୍ତ୍ତ । ତଥା ‘ଏକଃ’ ‘ମୁକୃତଃ’ ପୁଣ୍ୟଫଳଃ ‘ଅନୁଭୁଙ୍କ୍ରେ’
‘ଦୂରକୃତଃ’ ଦୂରିତଫଳଃ ‘ଏକ ଏବ ତୁ’ ଭୁଙ୍କ୍ରେ । ନ କେନାଲି
ମହ । ତାଙ୍କୁ ଧର୍ମଜ୍ଞେନ ତୁ କେବାଲି ହେତୁନା ଧର୍ମୋର
ହାତବଃ ॥ ସତର୍କ ‘ମୁକୃତଃ’ ମନଃ ପ୍ରାପାଦିତ୍ରହିତଃ ‘ଶରୀରଃ’
‘କାଷ୍ଟଲୋକ୍ଷେଷମଃ’ କାଷ୍ଟଲୋକ୍ଷେଷ ‘କିତୋ’ ଭୂଷୀ ‘ଉତ୍ସୂଳା’

ବିଶୁଦ୍ଧାବାକ୍ଷବାଯାତି ଧର୍ମଶ୍ଵରନୁଗଜ୍ଞତି ॥ ତ-
ଶାକ୍ଷର୍ବଂ ସହାୟାର୍ଥଂ ନିତ୍ୟଂ ସଞ୍ଚିନ୍ଦ୍ୟାଏ ଶଈଃ ।
ଧର୍ମେଣ ହି ସହାୟେନ ତମଶ୍ଵରତି ଛୁଟର୍ ॥
ଏଷଆଦେଶଏଷଉପଦେଶଏତଦନୁଶୀସନ୍ ॥ ଏବ-
ମୁପାସିତବ୍ୟମେବମୁପାସିତବ୍ୟ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ । ହରିଃ ଓଁ ।

ଇତି ହିତୀୟବ୍ୟକ୍ତେ ସମ୍ପଦଶୋହିତ୍ୟାଯଃ ।

କ୍ୟଙ୍କୁ ‘ବିଶୁଦ୍ଧା’ ପରାଶୁଦ୍ଧା ମନ୍ତ୍ରଃ ‘ବାକ୍ଷବା’ ‘ଶାନ୍ତି’
ଗୁହାନ୍ ପ୍ରତିଗଜ୍ଞତି । ‘ଧର୍ମ’ ତୁ ‘ତ୍ତ’ ‘ଅନୁ’ ଅବସ୍ଥା
‘ଗଜ୍ଞତି’ ॥ ‘ତର୍କାର’ ଆକ୍ଷାନଃ ‘ସହାୟାର୍ଥ’ ‘ଧର୍ମ’
‘ନିତ୍ୟ’ ‘ଶଈ’ ‘ମେତିନ୍ଦ୍ୟାଏ’ । ‘ହି’ ଅବଧାରଣେ
‘ଧର୍ମେଣ’ ଏବ ‘ସହାୟେନ’ ‘ଦୁଷ୍ଟର୍’ ‘ତମ’ ‘ମେତାର-
ତମଶ୍ଵରାତି’ ‘ତରତି’ ଅତିକ୍ରମତି । ଅତିକ୍ରମ୍ୟ ତ ତମ-
ଶ୍ଵରନୁଗଜ୍ଞତମଶୋକହରାତ୍ୟନକ୍ରମ ନିତ୍ୟଶ୍ଵରବୁଦ୍ଧମୁକ୍ତବ୍ୟରତପଂ ପର-
ମାନମ୍ଭୁତ୍ରକ୍ଷ ପ୍ରାପୋତୀତ୍ୟାର୍ଥଃ ॥ ‘ଏଷ’ ‘ଆଦେଶ’ କର୍ତ୍ତ-
ବ୍ୟବିଧି ‘ଏଷଉପରେଣ’ ମନୁଷ୍ୟେଷ୍ୱା ‘ଏତ’ ‘ଅନୁ-
ଶାମନ’ ପ୍ରମାଣିତଚନ୍ତି । ‘ଏବ’ ସମ୍ବୋହନ୍ ‘ଉପାସି-
ତବା’ ‘ଏବ’ ଉପାସିତବା’ ଦୂରକ୍ଷିତମ୍ ମହାପ୍ରୟାର୍ଥ ॥

ଇତି ହିତୀୟବ୍ୟକ୍ତେ ସମ୍ପଦଶୋହିତ୍ୟାଯଃ ।

ହିତୀୟବ୍ୟକ୍ତେ ସମ୍ପଦ ।

ମହାପ୍ରୟାର୍ଥ ବ୍ରାହ୍ମିକ୍ସର୍ବଃ ॥

ଧର୍ମବୀଜ୍ୟ

- ୧ ତୁଳବା ଏକରିଶରଙ୍ଗାନ୍ତୀର୍ଥ ଆଶ୍ୱର କିଞ୍ଚ-
ନାନୀ । ତହିମଂ ସର୍ବମନ୍ତ୍ର ।
- ୨ ତମେ ନିତ୍ୟଂ ଜ୍ଞାନମନ୍ତ୍ରଂ ଶିଵହାରମଂ
ନିରବସବମେକମେବାହିତୀଯଂ ସର୍ବମିଷତ୍
ସର୍ବବିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଚିତ୍ରଶକ୍ତିଶତ୍ରେ ।
- ୩ ଏକମ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵେବୋପାସନ୍ୟା ପାତ୍ରଜିକଟୈ-
ହିକଞ୍ଚ ଶୁଦ୍ଧତବ୍ରତ ।
- ୪ ତତ୍ତ୍ଵିନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀତିତ୍ତମ୍ୟ ପିତକାର୍ତ୍ତମାଧମଙ୍କ
ତତ୍ତ୍ଵପରମମେବ ।

ଆକ୍ରମିତିଜ୍ଞା

ଓ ଅନ୍ୟ ଅମୁକଶକେ ଅମୁକ-
ମାସି ଅମୁକ ଦିବସେ ଆକ୍ରମର୍ମଂ ଗୃ-
ହାମି ।

- ୧ ସୃତିହିତିପ୍ରସବକର୍ତ୍ତରି ମୁକ୍ତିକାରଣେ ସର୍ବତେ
ସର୍ବବ୍ୟାପିନି ପୂର୍ଣ୍ଣମନ୍ଦମନ୍ତ୍ରଲେ ନିରବସବଏକ-
ମାଜାହିତୀୟେ ପରବ୍ରାନ୍ତି ପ୍ରୀତ୍ୟା ତୃତ୍ୟ-
କାର୍ଯ୍ୟମାଧନେନ ଚ ତହପାଦ୍ସ୍ୟାମି ।
- ୨ ସର୍ବତ୍ରୁପରବ୍ରାନ୍ତି ସୃତଂ କିଞ୍ଚିତ୍ତାରାଧ୍ୟ-
ବ୍ୟାମି ।
- ୩ ଅକୁପୋହିବିପରଶେଷେ ପ୍ରତିଦିନଂ ସଦା ଚିତ୍ତେ-
କାଗ୍ରତା ତଥା ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରୀତ୍ୟାଚ ପରବ୍ରାନ୍ତି
ଅବଃ ସମାଧାସ୍ୟାମି ।
- ୪ ସମନୁଠାରାୟ ଚ ସତିର୍ବୈ ।
- ୫ ଛକ୍ରତିତ୍ୟୋନିରୁତ୍ୟେ ସ୍ଵରବାନ୍ ଭବିଷ୍ୟାମି ।
- ୬ ସଦି ମୋହାଂ କୁର୍କର୍ମ କିଞ୍ଚିତ୍ କୃତଂ ସ୍ୟାଂ
ତଦୈକାର୍ତ୍ତତତ୍ତ୍ଵାନୁଭୂତିମହିଳାଙ୍କଳି ନ ପ୍ରମଦି-
ବ୍ୟାମି ।

୫୦

ଆକ୍ଷପନିଜୀ

୨ ବର୍ଷେ ବର୍ଷେ ମଦୀଯେ ଚ ତାବ୍ଦସାଂସାରିକ-
ଶୁଭକର୍ମଣି ଆକ୍ଷମଧ୍ୟାଯ ଦାଶ୍ୟାମି ।

ହେ ପରମାତ୍ମନ ମାଂପ୍ରତି ଜ୍ଞତ୍-
ପରମଧର୍ମପ୍ରତିଗାଲନସାମର୍ଥ୍ୟମର୍ପସ ।

ଓ ଏକମେବାଦ୍ଵିତୀୟ ॥

প্রতিজ্ঞাস্মরণার্থঠোকাঃ

যদস্য জগতোজস্তিভজ্ঞাদিকারণং ।
 অমৃতস্য়েচ যশ্চুলমেকং ত্রুক্ত সন্মাতৰণং ॥
 প্রীত্যা পরমযা তস্য প্রিযকার্য্যনিষেবযা ।
 উপাস্যং তত্ত্ববা মান্যৎ সৃষ্টং কিঞ্চন তত্ত্বিয়া ॥
 যদা কদা প্রতিদিনং নাপন্নশেষ রোগবান् ।
 শ্রুক্ষাপ্রীতিযুতং চিত্তং সমাধাস্যে তদেখরে ॥
 সদনুষ্ঠানবিরতোবিরতশ্চ তথাইসতঃ ।
 সর্বদাহং ভবিষ্যামি প্রীণনায পরাঞ্চনঃ ॥
 অজ্ঞানাদযদি বা মোহাদ্বুর্ধ্যাকর্ম্ম বিগর্হিতং ।
 তস্মাদ্বিমুক্তিমন্ত্বক্তব্য বাচরিষ্যামি তৎ পুনঃ ॥
 প্রতিবর্ষে তথা চৈব মন্ত্রাহে শুভকর্ম্মণি ।
 দেয় ত্রাক্তসমাজায প্রতিজ্ঞাতমিদং ময়া ॥

অথ সম্মেকপত্রজ্ঞাপাসনাপ্রকরণঃ ।

ওঁ যোদেবোহগ্নৌ মোহস্তু মোবিশ্চ ভূবনমাবিদেশঃ
মওমধীস্তু যোবনসপতিষ্ঠু তৈরৈ দেবায় অমোনমঃ॥

ওঁ সত্যং জ্ঞানমনস্তং ব্রহ্ম ।

আনন্দকপমমৃতং যদ্বিভাতি ।

শাস্তং শিবমবৈতং ॥

সপর্যগাচ্ছুক্রমকায়মত্রগমম্বা-
বিরং শুক্রমপাপবিক্ষং । কবিশ্চ-
নীষী পরিভূঃ স্বযন্ত্র্যাথাতথ্যতো-
হর্থান্ ব্যদধাচ্ছাশ্বতীভ্যঃ সমা-
ভ্যঃ । এতম্বাজ্জাযতে প্রাণোমনঃ
সর্বেন্দ্রিযাণিচ । খং বাযুজ্যোতি-
রাপঃ পৃথিবী বিশ্বস্য ধারিণী ।
ভবাদস্যাগ্নিস্তপতি ভবাত্পতি
সূর্যঃ । ভবাদিন্দুশ্চ বাযুশ্চ মৃত্যু-
ধাৰতিপঞ্চমঃ ॥

ଉତ୍କର୍ଷତିନିଷ୍ପନ୍ନାର୍ଥः

ସଂ ପରମେଶ୍ୱରଃ ପରମାତ୍ମା ସର୍ବତ୍ବ ବ୍ୟାପୀ
 ସର୍ବାବୟବହୀନଃ ସର୍ବପାପବିବର୍ଜିତୋ ବିଶୁଦ୍ଧଃ
 ସର୍ବଜଳଃ ସର୍ବାନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ପରାତ୍ମପରୋନିତଃ ସ୍ଵ-
 ଅକାଶଃ ସମର୍କାଭ୍ୟଃ ପ୍ରଜାଭ୍ୟୋଧ୍ୟାତ୍ମୋଚିତଃ
 ଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟାଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟଃ ଚିରଂ ବିହିତବାନ୍ । ତମ୍ଭାତ୍ମପର-
 ମେଶରାତ୍ମ ପ୍ରାଣମନଃ ସର୍ବେତ୍ତିର୍ଯ୍ୟାଗି ଆକାଶ-
 ବାୟୁଜ୍ୟୋତିଃ ପ୍ରସାଦିତ୍ତିର୍ଯ୍ୟାଗି ପୃଥିବୀଭୂତାନି ଚ ଚରାଚ-
 ରାଗି ସମ୍ମପନ୍ୟାତ୍ମେ । ତମ୍ଭା ପ୍ରଶାସନାତ୍ମ ଅଗ୍ରି-
 ର୍ତ୍ତି ଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟାଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟଃ ମେଘୋବର୍ଷତି ବାସୁର-
 ହତି ମୃତ୍ୟୁଃ ସଙ୍ଗରତି ଘର୍ଥୋପମୁକ୍ତଃ ।

ଶ୍ଲୋକେ ।

ଓ ନମନ୍ତେ ସତେ ତଜ୍ଜଗଂକାରଣୀୟ
 ନମନ୍ତେ ଚିତେ ସର୍ବଲୋକାଶ୍ରମୀୟ ।
 ନମୋହିତେତତ୍ତ୍ଵାୟ ମୁକ୍ତିପ୍ରଦାୟ
 ନମୋତ୍ରଙ୍କଣେ ବ୍ୟାପିନେ ଶାସ୍ତାୟ ॥
 ବ୍ରମେକଂ ଶରଣ୍ୟଃ ବ୍ରମେକଂ ବରେଣ୍ୟଃ
 ବ୍ରମେକଂ ଜଗଂପାଳକଂ ସ୍ଵପ୍ରକାଶଃ ।
 ବ୍ରମେକଂ ଜଗଂକର୍ତ୍ତ ପାତ୍ର ପ୍ରହର୍ତ୍ତ
 ବ୍ରମେକଂ ପରଂନିଶଳଂ ନିର୍ବିକଳଃ ॥
 ଡ୍ୟାନାଂ ଡ୍ୟଃ ଭୌଷଣଃ ଭୌଷଣାନାଂ
 ଗତଃ ପ୍ରାଣିନାଂ ପାବନଃ ପାବନାନାଂ ।
 ଅହୋତୈଃ ପଦାନାଂ ନିଯନ୍ତ୍ର ବ୍ରମେକଂ
 ପରେଷାଂ ପରଃ ରକ୍ଷଣଃ ରକ୍ଷଣାନାଂ ॥
 ବ୍ୟାପ୍ତାଂ ଶ୍ରାମୋବ୍ୟାପ୍ତାଭ୍ରଜାମୋ-
 ବ୍ୟାପ୍ତାଂ ଜଗଂସାକ୍ଷିକପଃ ନମାମଃ ।
 ସଦେକଂ ନିଧାନଃ ନିରାଲବହୀଷଃ
 ଭବାତ୍ମୋଧିପୋତଃ ଶରଣ୍ୟଃ ଭଜାମଃ ॥

ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଅମତୋମା ସନ୍ଦାମୟ ତମମୋମା ଜ୍ୟୋତି-
ଗମୟ ମୃତ୍ୟୋକ୍ଷାହି ମୃତଂ ଗମୟ । ଆବିରାବୀ-
ଶ୍ମଏଧି । କୁତ୍ର ଯଜ୍ଞେ ଦକ୍ଷିଣାଂ ମୁଖଂ ତେନ ମାଂ
ପାହି ବିତ୍ୟଂ ।

ଓঁ একমেবাৰ্বিতীয় ।

গাষ্ঠী

ওঁ ভূর্বংসঃ তৎসবিতুর্বরেণ্যঃ
 ভর্গদেবস্য ধীমহি ধিষ্যোষোনঃ
 প্রচোদযাত ।

‘ওঁ’ ইতি সৃষ্টিশিতি প্রজনকর্তা ‘তৎসবিতুঃ’ তস্য
 সবিতুঃ জগৎপ্রসবিতুঃ প্রেরকস্য সর্বকামানাং অস্ত-
 যাহিনোবিজ্ঞানামন্তব্যভৌতস্য ত্রুক্ষণঃ ‘সেবস্য’ মোত-
 নাদুকস্য পত্রমেঘতস্য ‘বরেণ্যঃ’ বরবীষ্য ‘ভর্গঃ’
 ‘ভর্গঃ’ তেজঃ জ্ঞানঃ শক্তিঃ ‘ধীমহি’ ধ্যায়েষ বস্য ।
 ‘ধিষ্যঃ’ বৃক্ষিতৃষ্ণীঃ ‘যঃ’ লবিতা ‘নঃ’ অআক্ষ ‘প্রচো-
 দযাত’ প্রেরণতি সৎকর্মনুষ্ঠানায় । কীনুশোকর্গঃ
 ‘ভূর্বংসঃ’ ভূর্বংসঃবরাদিসর্বসোকপ্রকাশকঃ ॥

পাঠ্যশুল্কঃ

ওঁ ব্রহ্মবাদিনোবদ্ধস্তি । যতো-
 বাইমানি ভূতানি জায়স্তে । ষেন
 জাতানি জীবস্তি । যৎ প্রষ্টু-
 তিসংবিশস্তি । তদ্বিজ্ঞাসম্ব
 তদ্বক্ষ । আনন্দাদ্বয়ব খলিমানি
 ভূতানি জায়স্তে । আনন্দেন
 জাতানি জীবস্তি । আনন্দং
 প্রষ্টুতিসংবিশস্তি । যতোবা-
 চোনিবর্তস্তে । অপ্রাপ্য মনসা-
 সহ । আনন্দং ব্রহ্মগোবিষ্঵ান् ।
 ন বিভেতি কৃতশ্চন । রঁসোবৈ-
 সঃ । রসং হ্যেবাষং লক্ষণস্মী-

পাঠ্যক্রিঃ

ত্বতি । কোহ্যেবান্যাং কঃ প্রা-
ণ্যাং । ষদেষআকাশআনন্দোন
স্যাং । এষহ্যেবানন্দষার্তি । ষদা
হ্যেবৈষএতশ্চিন্দুশ্চেহনাঞ্জোহনি-
রুক্তেহ নিলযনেহভযং প্রতিষ্ঠাং
বিস্মতে । অথ সোহভযং গতোভ-
বতি । যতোবাচোনিবর্ত্তন্তে । অ-
প্রাপ্য মনসা সহ । আনন্দং ব্রহ্ম-
গোবিদ্বান् । ন বিভেতি কদাচন ।
ওঁ শান্তিঃ শান্তিঃ শান্তিঃ হরিঃ ওঁ

ওঁ হএকোহবর্ণোবল্লধ । শক্তিষোগাং বর্ণায়মেকান
নিহিতার্থোহধার্তি । বিচৈতি চাক্ষে বিশমামৌ সহেবঃ
সনোবুজ্জ্বা প্রতিবাসু । সৎযুনক্তু ।

ইতি সৎক্ষেপত্রক্ষোপাসনাপ্রকরণং

৬/০

প্রাতঃস্মর্তব্যঃ

লোকেশ চৈতন্যমহাপ্রিদেব মঙ্গল
বিক্ষেপভবদাঙ্গভয়েব । হিতায লোকস্য তব
প্রিয়ার্থং সংসারযাত্রামনুবর্ত্যিষ্যে ।

অশুল্কশোধন

পৃষ্ঠা	পংক্তি	অশুল্ক	শুল্ক
৬	২	ডল্লার	ডল্লার
১০	১০	মধ্যমঃ	পঞ্চমঃ
১৪	৬	অস্থালোকাণ অস্থালোকাণ	
২৭	৬	শ্রোতাংসি	শ্রোতাংসি
১০৩	২	ধর্মত্ব	ধর্মএব

ଓঁ তৎসৎ

বৃক্ষধর্ম

তজবেোধিনী মুসলাহে মুস্তিষ্ঠ
১ আগস্ট ১৯৭২ শক

প্রথমখণ্ড

প্রথম অধ্যায়

ত্রুট্যবাদিরা বলেন ।

যাহা হইতে এই জীব সকল উৎপন্ন
হয়, উৎপন্ন হইয়া যাহার দ্বারা জীবিত
রহে, এবং অস্তকালে যাহাকে প্রাপ্তি হয়
ও যাহাতে প্রবেশ করিয়া হিতি করে, তাঁ-
হাকে জানিতে ইচ্ছা কর, তিনি ত্রুট্য ।

আনন্দ শৰূপ পরত্রু হইতে এই জীব
সকল উৎপন্ন হয়, উৎপন্ন হইয়া আনন্দ
শৰূপ ত্রুট্য কর্তৃক জীবিত রহে, এবং অস্ত-
কালে আনন্দ শৰূপ ত্রুট্যকে প্রাপ্তি হয় এবং
তাঁহাতে প্রবেশ করিয়া হিতি করে ।

ମନେର ସହିତ ବାକ୍ୟ ସାହାକେ ନା ପାଇୟା
ସାହା ହିତେ ନିରୁତ୍ତ ହୟ, ସେଇ ପରତ୍ରକ୍ଷେର
ଆନନ୍ଦ ସ୍ଵର୍ଗପକେ ଯିନି ଜାନିଯାଛେନ, ତିନି
ଆର କାହା ହିତେও ଭୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୟେନ ନା ।

ସେଇ ପରମାତ୍ମା ରମ ସ୍ଵର୍ଗପ ତୃପ୍ତିହେତୁ ।
ସେଇ ରମ ସ୍ଵର୍ଗପ ପରତ୍ରକ୍ଷେକେ ଲାଭ କରିଯା
ଜୀବ ଆନନ୍ଦିତ ହୟେନ ।

କେ ବା ଶରୀରଚେଷ୍ଟା କରିତ, କେ ବା ଜୀ-
ବିତ ଧାରିତ, ଯଦି ଏହି ଆକାଶେ ଆନନ୍ଦ ସ୍ଵ-
ର୍ଗପ ପରମାତ୍ମା ନା ଧାରିତେବ । ଇନି ଶୋକ
ମକଳକେ ଆନନ୍ଦ ବିତରଣ କରେନ ।

ସଂକାଳେ ସାଧକ ଏହି ଇଞ୍ଜିଯାତୀତ, ନି-
ରୁଦ୍ଧର୍ବ, ଅନିର୍ବଚନୀୟ, ନିରାଧାର, ପରତ୍ରକ୍ଷେ
ନିର୍ଭୟେ ହିତି କରେନ, ତଥାବୁ ତିନି ଅଭ୍ୟ
ପ୍ରାପ୍ତ ହୟେନ ।

ମନେର ସହିତ ବାକ୍ୟ ସାହାକେ ନା ପା-
ଇୟା ସାହା ହିତେ ନିରୁତ୍ତ ହୟ, ସେଇ ପରତ୍ର-
କ୍ଷେର ଆନନ୍ଦ ସ୍ଵର୍ଗପକେ ଯିନି ଜାନିଯାଛେନ
ତିନି ଆର୍ଦ୍ଦାପି ଭୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୟେନ ନା ।

ଇନି ଏହି ଜୀବେର ପରମ ଗତି, ଇନି ଏହି

ଜୀବେର ପରମ ସଂସକ୍ଷିପ୍ତ, ଇନ୍ଦ୍ର ଇହାର ପରମ ଲୋକ, ଇନ୍ଦ୍ର ଇହାର ପରମ ଆଶ୍ରମ । ମେହି ପୂର୍ଣ୍ଣାବଳ୍ମୀ ସ୍ଵର୍ଗପେର କଳାଭାଜି ଆଶ୍ରମକେ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ସମୁଦ୍ରାର ଜୀବ ଉପକ୍ଷେଗ କରେ ।

ବିଭିନ୍ନ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ

ଏହି ଜଗৎ ପୁରୋ କିନ୍ତୁ ହିଲ ନା । ଏହି ଜଗৎ ଉଥପତ୍ତି ହଇବାର ପୁରୋ, ହେ ଶିଖ ଶିଷ୍ୟ ! କେବଳ ଏକମାତ୍ର ଅଦ୍ଵିତୀୟ ସଂଶ୍ରଦ୍ଧପ ପରାତ୍ମାରେ ଛିଲେନ । ତିନି ଜୟବିହୀନ, ମହା-ନାଭା; ତିନି ଅଜୟ, ଅମର, ନିତ୍ୟ ଓ ଅଭୟ ।

ତିନି ବିଶ୍ୱ ସୂଜନେର ବିଷୟ ଆଲୋଚନା କରିଲେନ, ଆଲୋଚନା କରିଯା ତିନି ଏହି ସମ୍ମୁ-ଦାରୀ ସାହା କିନ୍ତୁ ସୃତି କରିଲେନ ।

ଏହି ପୁରୁଷ ହିତେ ଶ୍ରୀ, ମନ ଓ ସମୁଦ୍ରାର ଇଞ୍ଜିନ୍ ଏବଂ ଆକାଶ ବାହୁ, ଜ୍ୟୋତି, ଜଳ, ଓ ଭୂମିଶବ୍ଦ ସମସ୍ତ ବନ୍ଧନ ଆଧାର ଏହି ପୁରୁଷବୀ ଉଥପନ୍ନ ହୟ ।

ଇହାର ଭରେ ଅପି ପ୍ରକଳିତ ହିତେହେ, ଇହାର ଭରେ ହର୍ଷ୍ୟ ଉତ୍ସାହ ଦିତେହେ, ଇହାର ଭରେ ମେଘ ବାରିବର୍ଷଣ କରିତେହେ, ବାହୁ ସଂକଳିତ ହିତେହେ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ସଂକରଣ କରିତେହେ ।

তৃতীয় অধ্যায়

পরত্রক্ষের বিশেষ জ্ঞান সাক্ষাৎ আ-
চার্য সম্প্রিধানে শিষ্য গমন করিবেন। সেই
জ্ঞানাপন্ন আচার্য উপস্থিত শিষ্যকে সম্যক्
শাস্ত শমাদ্বিত চিন্ত দেখিবায়ে বিদ্যা হারা
অবিনাশী সত্য স্বরূপ পুরুষকে জীনায়াম
তাহার উপদেশ করিবেন।

ঋগ্বেদ, যজুর্বেদ, সামবেদ, অথর্ববেদ,
শিক্ষা, কংপ, ব্যাকরণ, নিরুক্ত, ইন্দ, জ্যো-
তিষ, এই সমুদায় অঙ্গেষ্ঠ বিদ্যা। যদ্বারা
অবিনাশী পরত্রক্ষের জ্ঞান প্রাপ্ত হওয়া
যাব, তাহাই শ্রেষ্ঠ বিদ্যা।

যিনি জ্ঞানেন্দ্রিয়ের অবিষয়, কর্মেন্দ্রিয়-
রের অতীত, অশ্বরহিত, রূপ রহিত, চক্ষঃ
শ্রোত্র বিহীন; সেই হত পদ শূণ্য, অশ্ব
ম্ভূত্য বজ্জিত, সর্বব্যাপী, সর্বগত, অতি
সুস্থ স্বভাব, হৃষি রহিত, সর্ব সুত্তের

କାରଣ ସ୍ଵରୂପ ପରତ୍ରକେ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତିର।
ସର୍ବତୋଭାବେ ଦୃଢ଼ି କରେନ ।

ହେ ଗାର୍ଗୀ ! ଆଜ୍ଞାଧେରା ଯାହାକେ ଅଭି-
ବାଦନ କରେନ, ତିନି ଏହି ଅବିନାଶୀ ତ୍ରକ ।
ତିନି ହୁଲ ରହେନ, ତିନି ଅଥୁ ରହେନ, ତିନି
ହୁଲ ରହେନ, ତିନି ଦୀର୍ଘ ରହେନ; ତିନି ଅଲୋ-
ହିତ, ଅନ୍ତର, ଅଛାଯ, ଅତମ, ଅବାସ୍ତୁ, ଅନା-
କାଶ, ଅସନ୍ଧ, ଅରଳ, ଅଗଞ୍ଜ, ଅଚକ୍ରୁ, ଅକର୍ଣ୍ଣ,
ଅବାକ୍ତ; ତିନି ମନ ବିହୀନ, ତେଜ ବିହୀନ,
ଆଗ ବିହୀନ, ମୁଖ ବିହୀନ; କାହାରୁଙ୍କ ସହିତ
ତୀହାର ଉପରୀ ହର ନା ।

ଏହି ଅବିନାଶୀ ପରମେଷ୍ଠରେର ଶାଶନେ,
ହେ ଗାର୍ଗୀ ! ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚଞ୍ଚଳ ବିଧୂତ ହଇଯାଇଛି
କରିଲେହେ ।

ଏହି ଅବିନାଶୀ ପରମେଷ୍ଠରେର ଶାଶନେ
ହେ ଗାର୍ଗୀ ! ହୃଦୋକ ଓ ଭୂଦୋକ ବିଧୂତ ହଇ-
ଯା ହିତି କରିଲେହେ ।

* ଗାର୍ଗୀ ମାହକ ବ୍ୟକ୍ତିଜୀବୀ ଏକ ତ୍ରୀ, ତୀହାର ଆ-
ଚାର୍ଯ୍ୟ କର୍ତ୍ତ୍ତୁକ ଉପରିଷଠୀ ହଇଲେହେନ ।

ଏହି ଅବିନାଶୀ ପରମେଷ୍ଠରେର ଶାଶନେ
ହେ ଗାର୍ଗି ! ନିମେଷ, ମୁହୂର୍ତ୍ତ, ଅହୋରାତ୍, ପଦ,
ମାସ, ଋତୁ, ସହେଲି, ମୁଦ୍ରାଯ ବିଧି ହିଁରା
ହିତି କରିତେହେ ।

ଏହି ଅବିନାଶୀ ପରମେଷ୍ଠରେର ଶାଶନେ
ହେ ଗାର୍ଗି ! ଅନେକାବେଳେ ପୂର୍ବ ବାହିନୀ
ପଞ୍ଚିକେ ବାହିନୀ ଅଦୀ ସେତ ପରିଷତ ମକଳ
ହିତେ ନିଃସ୍ମୃତ ହିତେହେ ।

ହେ ଗାର୍ଗି ! ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଅବିନାଶୀ
ପରମେଷ୍ଠରକେ ନା ଜାନିଯା ଯଦିଓ ବହସହନ୍ତି
ବନ୍ଦର ଏହି ଲୋକେ ହୋମ ଯାଗ ଉପର୍ଯ୍ୟା କରେ,
ତଥାପି ଲେଖାରୀ କଳ ଆଶ୍ରମ ହର ନା ।

ହେ ଗାର୍ଗି ! ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଅବିନାଶୀ
ପରମେଷ୍ଠରକେ ନା ଜାନିଯା ଈହ ଲୋକ ହିତେ
ଅବସ୍ତ ହରେନ, ତିନି କୃପା ପାତ୍ର ଅତି ଶୀଘ୍ର ।
ଆର ଯିନି ଏହି ଅବିନାଶୀ ପରମେଷ୍ଠରକେ
ଜାନିଯା ଈହ ଲୋକ ହିତେ ଅବସ୍ତ ହରେନ
ତିନି ତ୍ରାଜ୍ଞ ।

ହେ ଗାର୍ଗି ! ଏହି ଅବିନାଶୀ ପରମେଷ୍ଠରକେ
କେହ ଦର୍ଶନ କରେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ତିନି ମକଳାଇ

ଦର୍ଶନ କରେନ, କେହ ତୀହାକେ ଆତି ପୋଚର
କରେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ତିନି ସକଳାହୁ ଅବଶ କରେନ,
କେହ ତୀହାକେ ମନ୍ଦ କରିଲେ ସମର୍ଥ ହୁଏ ନାହିଁ
କିନ୍ତୁ ତିନି ସକଳକେହି ମନ୍ଦ କରେନ, କେହ
ତୀହାକେ ଜ୍ଞାତ ହୁଏ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ତିନି ସକଳାହୁ
ଜାନେନ । ହେ ଗାର୍ଜି ! ଆକାଶ, ଏହି ଅବି-
ନାଶୀ ପରମେଷ୍ଟରେତେ ଉତ୍ତରୋତ୍ତବେ ବ୍ୟାଖ୍ୟ
ରହିଯାଛେ ।

ଇଁହାର ଭରେ ବାବୁ ଅବାହିତ ହିଲେଛେ,
ଇଁହାର ଭରେ ଶୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହିଲେଛେ, ଇଁହାର
ଭରେ ଅଧି ଅଜ୍ଞଲିତ ହିଲେଛେ, ମେଘ ବାରିବ-
ର୍ଥ କରିଲେଛେ, ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ମରଣ କରିଲେଛେ ।
ଏହି ପ୍ରାଣ ଦ୍ୱାରା ପରମେଷ୍ଟରେର ଅଧିଷ୍ଠାନ
ଅବୁଦ୍ଧ ତୀହା ହିଲେ ନିଃସ୍ତ ଏହି ସମସ୍ତ
ବ୍ୟକ୍ତାଙ୍କ ସାମାନ୍ୟକିର୍ତ୍ତ ମିଯମେ ଅବର୍ତ୍ତିତ ରହି-
ଯାଏ । ତିନି ଉଦୟତ ବଜ୍ରର ନ୍ୟାଯ ଅହା-
ତମାନକ ହେବେ । ଯାହାରା ଏହି ପରମେଷ୍ଟରକେ
ଜାନେନ ତୀହାରା ଅମ୍ବର ହେବେ ।

ଚତୁର୍ଦ୍ଦ ଅଧ୍ୟାୟ

ଯିନି ଝୋଡ଼େର ଶ୍ରୋତ୍, ମନେର ମନ, ବା-
କ୍ୟେର ବାକ୍ୟ, ତିନି ଆଗେର ଆଗ, ଚକ୍ର ଚକ୍ର
ହୁୟେନ ।

ତିନି ଚକ୍ର ଗମ୍ୟ ନହେନ, ବାକ୍ୟେର ଗମ୍ୟ
ନହେନ ଏବଂ ମନେର ଗମ୍ୟ ନହେନ, ଆମରୀ
ତ୍ଥାର ସ୍ଵର୍ଗପ ଜ୍ଞାନ ନା ଏବଂ ମୁତରାଂ ଈଛାତ
ଜ୍ଞାନ ନା ଯେ କି ଅକାରେ ତ୍ଥାର ଉପଦେଶ
ଦିତେ ହୁଏ । ତିନି ବିଦିତ କି ଅବିଦିତ ତାବଣ
ବସ୍ତ ହଇତେ ଭିନ୍ନ ହୁୟେନ । ଯେ ସକଳ ପୂର୍ବ ପୂର୍ବ
ଆଚାର୍ୟ ଆମାରଦିଗକେ ଅକ୍ଷବିଦୀ ବ୍ୟକ୍ତ
କରିଯା କହିଯାଇନ ତ୍ଥାରଦିଗେର ସମ୍ମାନେ
ଏହି ଅକାର ଶୁଣିଯାଛି ।

ଯିନି ବାକ୍ୟେର ବଚନୀର ନହେନ, ବାକ୍ୟ ସା-
ହାର ଧାରା ପ୍ରେରିତ ହୁଏ, ତ୍ଥାକେଇ ତୁମି
ଅକ୍ଷ ବଲିଯା ଜାନ, ଲୋକେ ଯେ କିନ୍ତୁ ପରିମିତ

ପଦାର୍ଥର ଉପାସନା କରେ ତାହା କଥନ ବ୍ରଜ
ନହେ ।

ବ୍ରଜବିଂ ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ କହେନ, ଲୋକେ
ମନେର ଘାରା ସାହାକେ ମନ୍ତ୍ର କରିତେ ପାରେ ନା,
ଯିମି ମନେର ଅତ୍ୟେକ ମନ୍ତ୍ରକେ ଜୀବେନ, ତୀହା-
କେଇ ବ୍ରଜ ବଲିଯା ଜାନ, ଲୋକେ ଯେ କିଛୁ
ପରିଵିଷ୍ଟ ପଦାର୍ଥର ଉପାସନା କରେ ତାହା
କଥନ ବ୍ରଜ ନହେ ।

ଯଦି ଏମନ ମନେ କର, ଯେ ଆମି ବ୍ରଜକେ
ମୁଦ୍ରର କପେ ଜାନିଯାଇ, ତବେ ବିଶ୍ଵର ତୁମ୍ହି
ଅଜ୍ଞେର ସରପ ଅତି ଅମ୍ପାଇ ଜାନିଯାଇ ।

ଆମି ବ୍ରଜକେ ମୁଦ୍ରର କପେ ଜାନିଯାଇ
ଏହତ ମନେ କରି ନା । ଆମି ବ୍ରଜକେ ଯେ
ମା ଜାନି ଏମନ୍ତ ନହେ, ଜାନି ଯେ ଏମନ୍ତ ନହେ ।
“ଆମି ବ୍ରଜକେ ଯେ ମା ଜାନି ଏମନ୍ତ ନହେ,
ଜାନି ଯେ ଏମନ୍ତ ନହେ” ଏହି ବାକ୍ୟେର
ମର୍ମ ଯିନି ଆମାରଦିଗେର ମଧ୍ୟେ ବୁଝିଯାହେନ,
ତିନି ବ୍ରଜବଳପ ଜୀବେନ ।

ସାହାର ଏକପ ବିଶ୍ଵର ହୟ ଯେ ଆମି ବ୍ରଜ
ବଳପକେ ଜାମି ନାହିଁ ତାହାରି ବ୍ରଜକେ ଜାନା

ହଇରାହେ; ଆର ଯାହାର ଏକପ ମିଶ୍ର ହସ୍ତ
ଯେ ବ୍ରଜ ସ୍ଵର୍ଗପ ଜାନିଯାଛି ତାହାର ବ୍ରଜକେ
ଜାନା ହସ୍ତ ନାହିଁ । ଉତ୍ତମ ଜ୍ଞାନବାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତିର
ବିଶ୍ୱାସ ଏହି, ଯେ ଆମି ବ୍ରଜ ସ୍ଵର୍ଗପ ଜାନି
ନାହିଁ; ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ତାଦୂଷ ଜ୍ଞାନବାନ୍ ନହେ, ତା-
ହାରି ଏହି ବିଶ୍ୱାସ, ଯେ ଆମି ବ୍ରଜ ସ୍ଵର୍ଗପ ଜା-
ନିଯାଛି ।

ଇହ ଲୋକେ ପରମେଶ୍ୱରକେ ଜ୍ଞାନିତେ
ପାରିଲେ ଜନ୍ମ ସାର୍ଥକ ହସ୍ତ, ନା ଜ୍ଞାନିତେ ପା-
ରିଲେ ମହାନ୍ ଅନର୍ଥେର କାରଣ ହସ୍ତ; ଅତ୍ଯଦି
ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତିର । ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ ସମ୍ବନ୍ଧାତ୍ମ
ବନ୍ଧୁତେ ଏକମାତ୍ର ପରମେଶ୍ୱରକେ ଉପଲବ୍ଧି
କରିଯା । ଇହଲୋକ ହିତେ ଅବସୃତ ହଇଯା ଅ-
ମର ହୁଏନ ।

পঞ্চম অধ্যায়

এই ব্রহ্মাণ্ডের অঙ্গর্গত যে কিছু পদাৰ্থ,
সমুদ্রাই পৱনেৰেৰ দ্বাৰা ব্যাপ্ত রহি-
ৱাছে। পাপ কৰ্য পরিত্যাগ কৱিয়া ব্রহ্মা-
নন্দ উপজ্ঞাগ কৱিবে; কাহারও ধনে লোভ
কৱিবে না।

পৱনব্রহ্ম একমাত্ৰ। তিনি অচল, অধ্যচ-
মন হইতেও বেগবান् হয়েন; চকুৱাদি
ইন্দ্ৰিয় সকল সেই অগ্রগামী পৱনব্রহ্মকে
প্রাপ্ত হয়েন নাই। তিনি স্থিৱ ধাকিয়াও ঐ
ক্রতগামী মন ও ইন্দ্ৰিয় সকলকে অতিক্রম
কৱিয়া গমন কৱেন; তাহার অধিষ্ঠানেতে
বাসু প্রাণিদিগের দেহ চেষ্টা সকল বিধান
কৱিতেছে।

তিনি চলেন, তিনি চলেন না; তিনি
দূৰে আছেন, তিনি মিকটেও আছেন;

তিনি সর্ব বস্তুর অন্তরে আছেন, তিনি
এই সর্ব বস্তুর বাহিরেও আছেন।

যিনি পরমাত্মাতেই সকল বস্তুর অবস্থিতি
দেখেন এবং সকল বস্তুতেই পরমাত্মার
সত্তা উপলব্ধি করেন, তিনি আর কাহা-
কেও ঘৃণা করেন না।

সেই পরমাত্মা সর্বব্যাপী, নির্বাল, নিয়ন্ত্ৰ-
যোগ, শিরা ও কৃত রহিত, পাপশূল্য, পরি-
শুক্ষমতাব হয়েন। তিনি সর্বদশী, মনের
নিয়ন্ত্রণা, তিনি সকলের শ্রেষ্ঠ এবং সুপ্রকাশ
যুক্ত হয়েন; তিনি সর্বকালে প্রজা সকলকে
যথোপযুক্ত কলাকল বিধান করিতেছেন।

— — —

ষষ্ঠ অধ্যায়

একাগ্রচিত্ত হইয়া ব্রহ্মকে জানিতে
ইচ্ছাকর । ব্রহ্মজ্ঞানী ব্রহ্মকে প্রাপ্ত হয়েন ।

পরমাত্মা সত্যস্বৰূপ, জ্ঞানস্বৰূপ ও অ-
নন্দ স্বৰূপ হয়েন । যিনি তাঁহাকে আপ-
নার শরীরের পরমাকাশে বৃক্ষিষ্ঠ করিয়া
জানেন, তিনি সেই সর্বজ্ঞ পরমেশ্বরের
সহিত সমুদয় কামনা উপভোগ করেন ।

যিনি সামান্য কপে ও বিশেষ কপে সর্ব
বস্তু জানিতেছেন, ভূলোকে ও স্বর্গলোকে
ঝাঁঝার এই মহিমা, যিনি অমৃত স্বৰূপ ও
আনন্দ স্বৰূপে প্রকাশ পাইতেছেন, বৃক্ষি-
মান্য ব্যক্তিরা তাঁহাকে জ্ঞান দ্বারা সম্পূর্ণ
কপে দৃষ্টি করেন ।

ব্রহ্মবিদ্ব ব্যক্তিরা মনোকপ উজ্জ্বল
ক্ষেত্র মধ্যে সেই নির্মল, নিরবয়ব,

ଜ୍ୟୋତିର ଜ୍ୟୋତି ଶୁଦ୍ଧ ପରମାତ୍ମାକେ ଉପଲବ୍ଧ
କରେନ ।

ଶୂର୍ଯ୍ୟ ତାହାକେ ପ୍ରକାଶ କରିତେ ପାରେ ନା
ଏବଂ ଚଞ୍ଚ ତାରା ଓ ତାହାକେ ପ୍ରକାଶ କରିତେ
ପାରେ ନା; ଏହି ବିଛୁଃସ ସକଳ ଓ ତାହାକେ
ପ୍ରକାଶ କରିତେ ପାରେନା, ତବେ ଏହି ଅପି
ତାହାକେ କି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ।
ସମସ୍ତ ଜଗৎ ମେହି ଦୀପ୍ୟଭାବ ପରମେଷ୍ଟରେଇ
ପ୍ରକାଶ ଦ୍ଵାରା ଅନୁପ୍ରକାଶିତ ହିଁଯା ଦୀପି
ପାଇତେହେ; ଏହି ସମୁଦ୍ରାର ତାହାର ପ୍ରକାଶେ-
ତେହେ ପ୍ରକାଶିତ ହିଁତେହେ ।

ଇନି ସକଳେର ପ୍ରାଣ ସ୍ଵର୍ଗପ, ଯିନି ଏହି
ସର୍ବଭୂତେ ପ୍ରକାଶ ପାଇତେହେନ; ଜାନୀ
ବ୍ୟକ୍ତି ଇହାକେ ଜାନିଲେ ଆର ଈହାକେ
ଅତିକ୍ରମ କରିଯା କୋନ କଥା କହେନ ନା; ଇନି
ପରମାତ୍ମାତେ କ୍ରୀଡ଼ା କରେନ, ଇନି ପରମା-
ତ୍ମାତେ ରମଣ କରେନ, ଏବଂ ସଂକର୍ମଶୀଳ ହେବେ ।
ଇନିଇ ବ୍ରଙ୍ଗୋପାସକଦିଗେର ମଧ୍ୟେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ।

ତିନି ମହା ପ୍ରକାଶବାନ୍ ଓ ଅଚିନ୍ତ୍ୟ ସ୍ଵର-
ଗ ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧ ହିଁତେ ଓ ଶୁଦ୍ଧ ହେବେ । ତିନି

ଦୂର ଛଇତେବେ ବହୁ ଦୂରେ ଆହେନ ଏବଂ ଏହି
ନିକଟେବେ ତିନି ବଞ୍ଚିମାନ ଆହେନ ; ତିନି
ଏଥାନେଇ ସାବଧନ ସଚେତନ ଜୀବଦିଗେର ବୁଝିତେ
ଶିଖି କରେନ ।

ତିନି ଚକ୍ର ଗ୍ରାହ ନହେନ, ବାକ୍ୟେରେ ଓ
ଗ୍ରାହ ନହେନ, ଏବଂ ଅପରାପର ଇଞ୍ଜିଯେରେ ଓ
ଗ୍ରାହ ନହେନ, ତପମୟ ବା ସଜ୍ଜାଦି କର୍ମ ଦ୍ୱାରା
ତ୍ବାହାକେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଯାଇନା; ଜୀବ ଶୁଦ୍ଧି
ଦ୍ୱାରା ସାହାର ଅନୁଃକରଣ ବିଶୁଦ୍ଧ ହୁଏ, ତିନିଇ
ଧ୍ୟାନମୂଳ୍କ ହେଇଥାଏ ନିରବ ସବୁ ପରତ୍ରଙ୍କରେ ଉପ-
ଲକ୍ଷି କରେନ ।

সপ্তম অধ্যায়

সকল ঈশ্বরের যিনি পরম মহেশ্বর,
সকল দেবতার যিনি পরম দেবতা, সকল
পতির যিনি পতি, সেই পরাংপর একাশ-
বান्, ও স্বনীয় ভূবনেশ্বরকে আমরা জ্ঞাত
হই ।

তাহার শরীর নাই ও ইঙ্গিয় নাই,
এবং কাহাকেও তাহার সমান বা কাহা-
কেও তাহা হইতে ঝেঁড় দেখা যায় না ।
ইঁহার বিচিৎ ও মহত্বী শক্তি সর্বত্র ঝুঁত
হয় এবং জ্ঞান ক্রিয়া ও বলক্রিয়া ইঁহার
স্বাভাবিকই হয় ।

জগতে তাহার কেহ পতি নাই এবং
নিয়ন্তা ও নাই এবং তাহার কোন অবরুদ্ধও
নাই । তিনি সকলের কারণ ও ঘনের
অধিপতি; ইঁহার কেহ জনক নাই ও অধি-
পতি ও নাই ।

এই পরমেশ্বর বিশ্বকর্তা ও মহাত্মা

ହେଲେ । ଇନି ସକଳ ଲୋକେର ହୃଦୟେ ସର୍ବଦା
ସମ୍ୟକ୍ କପେ ଶିତି କରିବେହେଲେ । ଇନି
ମନୋଗତ ସଂଖ୍ୟର ରହିତ ବୁଦ୍ଧି ଥାରା ଦୃଢ଼ ହେଲେ
ଏକାଶିତ ହେଲେ ; ଯାହାରା ଏହି ପରମେ-
ଶ୍ୱରକେ ଜାନେଲୁ, ତାହାରା ଅମର ହେଲେ ।

ତିନି ଛଞ୍ଜେ ଯାଇ, ତିନି ସମ୍ମତ ବଜ୍ରତେ ନିଗୃତ
କପେ ପ୍ରବିଷ୍ଟ ଆହେଲ, ତିନି ବୁଦ୍ଧି ମଧ୍ୟେ ଓ
ଅତି ସଙ୍କଟ ଥାଲେ ଶିତି କରେଲ, ଏବଂ ନିତ୍ୟ
ହେଲେ ; ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ହୋଗ
ଥାରା ମେହି ପରମ ଦେବତାକେ ଜାନିଯା ହର୍ଷ
ଶୋକ ହିତେ ମୁଣ୍ଡ ହେଲେ ।

ତାହାରା ନିଶ୍ଚିତ କପେ ଏହି ପୁରାତନ
ସର୍ବଜ୍ଞେତ ପରତ୍ରକେ ଜାନେଲୁ, ଯାହାରା ଇହାକେ
ପ୍ରାଣେର ପ୍ରାଣ, ଚକ୍ରର ଚକ୍ର, ଝୋତେର
ଝୋତ ଏବଂ ମନେର ଅଳ ବଲିଯା ଜାନେଲୁ ।

ପରବେଦ୍ୱରକେ ଏକହି ଜାନିବେକ, ଇନି
ଉପଦା ରହିତ ଏବଂ ନିତ୍ୟ । ଏହି ନିର୍ମଳ
ଜନ୍ମ ବିହୀନ ପରମାତ୍ମା ଆକାଶେର ଅଭୀତ,
ସର୍ବାପେକ୍ଷା ମହା, ଏବଂ ଅବିନାଶୀ ।

ଯାହାର ନିଯମେ ଅହୋରାତ୍ ଥାରା ସର୍ବ-

ସର ପରିବର୍ତ୍ତ ହଇଯା ଆସିଥେହେ, ମେହି ଜ୍ୟୋ-
ତିର ଜ୍ୟୋତି, ଅମୃତ, ଏବଂ ସକଳେର ଆସୁର
କାରଣ ପରାତ୍ମକରେ ଦେବତାଙ୍ଗା ନିଯନ୍ତ ଉପାସନା
କରେନ ।

ସକଳାହାର ବଶେ ରହିଯାଛେ, ତିମି
ସକଳେର ନିଯନ୍ତା ଏବଂ ସକଳେର ଅଧିପତି ।
ସାଧୁ କର୍ମେ ତାହାର ବ୍ରହ୍ମ ହୟ ନା ଏବଂ ଅସାଧୁ
କର୍ମେ ଓ ତାହାର ହ୍ରାସ ହୟ ନା ।

ଇନି ସକଳେର ଈଶ୍ଵର, ଇନି ସମ୍ପଦ ବନ୍ଦର
ଅଧିପତି, ଇନି ସର୍ବଭୂତେର ପ୍ରତିପାଳକ, ଇନି
ଲୋକ ଭଙ୍ଗ ନିବାରଣାର୍ଥେ ମେତୁ ସ୍ଵର୍ଗ ହଇଯା
ସମୁଦ୍ରାଯ ଧାରଣ କରିଥେହେନ ।

ଇହାତେ ଛୁଲୋକ ପୃଥିବୀ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ଏବଂ
ମନ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସମୁଦ୍ରାଯ ଆଶ୍ରିତ ହଇଯା ରହି-
ଯାଛେ । ମେହି ଅନ୍ତିତୀର୍ଥ ପରମାତ୍ମାକେ ଜୀବ
ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବାକ୍ୟ ମକଳ ପରିତ୍ୟାଗ କରି;
ଇନି ଅମୃତ ଲାଭେର ମେତୁ ସ୍ଵର୍ଗ ହଇଯା-
ହେନ ।

ଏହି ପରମାତ୍ମାର ଜନ୍ମ ନାହିଁ, ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁ,
ଇନି ସର୍ବଜ୍ଞ । ଇନି କୋନ କାରଣ ହଇତେ

উৎপন্নি হয়েন নাই এবং আপনিও অন্য
কোম বস্তু হয়েন নাই।

যিনি জ্যোতির্ময়, যিনি অণু হইতেও
স্ফুল্কতর এবং ঘাঁহাতে লোক সকল ও লো-
কনিবাসী জীব সকল স্থাপিত রহিয়াছে,
তিনি এই সত্য, তিনি অমৃত, তিনি চিন্ত দ্বারা।
বেধনীয় হয়েন। অতএব হে প্রিয় শিষ্য !
তোমার চিন্ত দ্বারা তাঁহাকে বিন্দু কর।

অণব ধনু স্বরূপ, জীবাঞ্চা শর স্বরূপ,
এবং পরত্রঙ্গ লক্ষ্য স্বরূপ; প্রমাদ শূন্য হষ্টয়া
মেই অণব ধনুর অবলম্বনেতে জীবাঞ্চা রূপ
শর দ্বারা ব্রঙ্গকৃপ লক্ষ্যকে বিন্দু করিবেক।
আর যেমন শর লক্ষ্যকে বিন্দু করিয়া তা-
হার মধ্যে প্রবেশ হইয়া তাহার দ্বারা স-
ম্পূর্ণ কৃপে আরূত হয়, তদ্বপে জীবাঞ্চা ব্র-
ঙ্গকে বিন্দু করিয়া তাঁহার মধ্যে প্রবেশ হই-
য়। তাঁহার দ্বারা সম্পূর্ণ কৃপে আরূত হই-
বেক।

কঙ্করশূন্য, তপ্ত বালুক। বজ্জিত, সমান
ও শুচি দেশে; উত্তম জল, উত্তম শক্তি

ଆଜିଯାଦି ହାରା ମନୋରମ ହାନେ, ଅଭିବା-
ଦୀର ଅନଭିମୁଖେ; ଓ ସୁମଳ ବାଯୁ ମେବିତ
ବିରଳ ହାନେ ହିତି କରିଯା ପରତଙ୍କେ ଚିତ୍
ମାଧାନ କରିବେକ ।

ବନ୍ଦଃ ଶ୍ରୀବା ଓ ଶିଳ୍ପୋଦେଶ ଉତ୍ତର ହାରା
ସମଭାବେ ଶରୀର ହାପନ କରିଯା ମନେର ମହି-
ତ ଚକ୍ରାଦି ଇତ୍ତିଯ ସମୁଦ୍ରକେ ହଦରେ ମଞ୍ଚ-
ବେଶ ପୂର୍ବକ ସଂମାରାଣବେର ଡାବାବହ ଶ୍ରୋତ
ମରନକେ ବ୍ରକ୍ଷଶର୍କପ ଭେଲକେର ହାରା ଉତ୍ତିଶ୍ଵ
ହଇବେକ ।

अष्टम अध्याय ।

सर्वत्र हि ताहार चक्षु, सर्वत्र हि ताहार मुख, सर्वत्र हि ताहार बाजू, सर्वत्र हि ताहार पद विद्यमान रहियाहे । तिनि मनुष्यदेहे बाजू संयोग करेन ओ पक्षि शरीरे पक्ष संयोग करेन, अस्तीय परमेश्वर ह्यलोक ओ भुलोक सृष्टि करियाहेन ।

यत्लोक आहे सर्वत्र ताहार हक्क पद, 'सर्वत्र ताहार मुख चक्षु मनुष्यक एवं सर्वत्र ताहार झोत्र विद्यमान रहियाहे । तिनि समक्ष संसारके व्यापिया श्रिति करितेहेन ।

एই नाना शिरो! मुख ग्रीव विशिष्ट परमेश्वर सर्वजीवेर बुद्धिते अवश्वित आहेन, सेही ईश्वर सर्वव्यापी मूत्रां मर्मगत एवं तिनि मङ्गल शक्तिपूर्वयेन ।

ताहार हक्क नाही, तथापि तिनि ग्रहण

ନବମ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ।

ହୁଇ ମୁଦ୍ରା ପକ୍ଷଯୁକ୍ତ ପକ୍ଷୀ ଏକ ହୃଦୟ
ଅବଲମ୍ବନ କରିଯା ରହିଯାଛେ, ତୀହାରା ସର୍ବଦା
ଏକତ୍ର ଥାକେନ ଏବଂ ଉଚ୍ଚର ପରମପାରେର ସଥା;
ତଥାଦ୍ୟ ଏକଟି ମୁଖେତେ କଳ ତୋଜନ କ-
ରେନ, ଅନ୍ୟ ନିରଶନ ଥାକିଯା କେବଳ ଦର୍ଶନ
କରେନ ।

ଜୀବ ଶରୀର ମଧ୍ୟ ନିମ୍ନ ରହିଯା ଏବଂ
ଦୀନ ତାବେ ମହିମାନ ହଇଯା ସର୍ବଦାଇ ଶୋକ
କରିତେ ଥାକେ, କିନ୍ତୁ ଯଥନ ସର୍ବସେବ୍ୟ ସଂମା-
ରାତୀତ ଈଶ୍ୱର ଓ ତୀହାର ମହିମାକେ ଦେଖିତେ
ପାଯ ତଥନ ତାହାର ଆର ଶୋକ ଥାକେ ନା ।

ସେକାଳେ ଜ୍ଞାନାପଦ ସାଧକ ଶ୍ଵରକାଶକ
ବିଶେର କର୍ତ୍ତା ଓ ନିଯନ୍ତା ଏବଂ କାରଣ ଶ୍ଵରପ
ପୂର୍ବ ବ୍ରଙ୍ଗକେ ଦୃଷ୍ଟି କରେନ, ତଥନ ତିନି ପାପ
ପୁଣ୍ୟ ପରିତ୍ୟାଗ ପୂର୍ବକ ନିର୍ଜଣ୍ଠ ହଇଯା ପ-
ବନ ମାମ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଁନ । ବୁଦ୍ଧିମାନ ବ୍ୟକ୍ତି

ମହାତ୍ମା ଓ ସର୍ବଦ୍ୟାପୀ ପରମାଜ୍ଞାକେ ଆନିଯା
ଆର ଶୋକ କରେନ ନା ।

ଯିନି ସେଇ ଛାରୀ ରହିଥ ଶରୀର ରହିଥ
ଲୋହିତାଦି ଗୁଣ ରହିଥ ପରିଶୂଳ ଅବିନାଶୀ
ପରମାଜ୍ଞାକେ ଜାନେନ ତିନି ସେଇ କର ଶୂନ୍ୟ
ପରତ୍ରକେ ଆପ୍ତ ହୁୟେନ ।

ପରମେଶ୍ୱର ଚକ୍ର ଅଗୋଚର, କର୍ମେତ୍ତିତ୍ତ-
ରେତ ଅଗ୍ରାହ ଏବଂ ଅବ୍ୟବହାର୍ୟ ହୁୟେନ ।
ତିନି କୋନ ଲକ୍ଷণ ଦ୍ୱାରା ଗମ୍ୟ ନହେନ, କୋନ
ଶ୍ଵର ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟପଦେଶ୍ୟ ନହେନ, ତିନି ଅଚିନ୍ୟ ।
ଏକ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରତ୍ୟରହି ତାହାର ଅନ୍ତିତ୍ରେର ଅ-
ତି ପ୍ରମାଣ ହଇଯାଛେ । ତିନି ସମୁଦ୍ରାର ମଂସାର
ଧର୍ମର ଅତୀତ; ତିନି ଶାନ୍ତ, ମଙ୍ଗଳବସ୍ତର ଏବଂ
ଅଦ୍ଵିତୀୟ ।

ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଅନ୍ତରତର ସେ ଏହି ପରମାଜ୍ଞା,
ଇନି ପୁରୁ ହିତେ ପ୍ରିୟ, ବିଜ୍ଞ ହିତେ ପ୍ରିୟ,
ଆର ଆର ତାବେ ବଞ୍ଚ ହିତେ ପ୍ରିୟ ।

ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ପରମାଜ୍ଞା ଅପେକ୍ଷା ଅନ୍ୟକେ
ପ୍ରିୟ କରିଯା ବଲେ, ତାହାକେ ସେ ବ୍ରକ୍ଷୋପାଶକ
ବଲେଇ, ସେ ତୋମାର ସେ ପ୍ରିୟ, ଲେ ବିନାଶ

କରେନ, ତୀହାର ଗନ୍ଧ ନାହିଁ ତଥାପି ତିନି ଗ-
ମନ କରେନ, ତୀହାର ଚକ୍ର ନାହିଁ ତଥାପି ତିନି
ଦୃଢ଼ି କରେନ, ଏବଂ ତୀହାର କର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ ତଥାପି
ତିନି ଅବଶ କରେନ । ତିନି ଯାବେ ବେଦ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ସମସ୍ତରେ ଜୀବନେ କିମ୍ବା ତୀହାର କେହ ଜ୍ଞାତା
ନାହିଁ; ଜ୍ଞାନିରା ତୀହାକେ ସକଳେର ଆଦି
ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ମହାନ୍ କରିଯା ବଲିଯାଛେ ।

ସଥନ ତାବେ ପ୍ରାଣି ନିଜାତେ ଅଭିଭୂତ
ଥାକେ ତଥନ ଯିନି ଜ୍ଞାତାତ ଧାକିଯା ସକଳେର
ପ୍ରସ୍ତୋଜନୀୟ ନାନା ଅର୍ଥ ନିର୍ମାଣ କରିତେ ଥା-
କେନ, ତିନିଇ ପରିଶ୍ଵର ତିନି ବ୍ରଜ ତିନିଇ
ଅମୃତ କ୍ରପେ ଉଚ୍ଚ ହୁୟେନ; ତୀହାତେଇ ଶୋକ
ସକଳ ଆଶ୍ରିତ ହିସା ରହିଯାଛେ, କେହ ତୀହା-
କେ ଅତିକ୍ରମ କରିତେ ପାରେ ନା ।

ପରମାତ୍ମା ସ୍ଵର୍ଗତମ ବନ୍ଧୁ ହିତେଓ ସ୍ଵର୍ଗ,
ଏବଂ ମହାତମ ବନ୍ଧୁ ହିତେଓ ମହେ । ତିନି ପ୍ରାଣି
ଗଣେର ଜ୍ଞାନ୍ୟେ ବାସ କରେନ । ବିଗତ ଶୋକ
ବ୍ୟକ୍ତି ମେହି ଶୋଗାଭିଲାଷ ବର୍ଜିତ ଝିଖରକେ
ଓ ତୀହାର ମହିମାକେ ତୀହାରଇ ପ୍ରସାଦେ ଦୃଢ଼ି
କରେନ ।

ଯିନି ଏକ ମାତ୍ର, ସକଳେର ନିୟମତୀ, ଏବଂ
ସର୍ବଭୂତେର ଅନ୍ତରାଙ୍ଗୀ ଏବଂ ଯିନି ଏକ କୃପକେ
ବହୁ ପ୍ରକାର କରେନ, ତୋହାକେ ଯେ ସକଳ ଜ୍ଞା-
ନିରୀ ସ୍ଵୀୟ ଆଜ୍ଞାତେ ସାକ୍ଷାତ୍ ଦୃଷ୍ଟି କରେନ,
ତୋହାରଦିଗେରଇ ନିତ୍ୟ ଶୁଖ ହସ, ଅପର ବ୍ୟ-
କ୍ରମଦିଗେର ତାହା କଦାପି ହସ ନା ।

ଯିନି ତାବେ ଅନିତ୍ୟ ବନ୍ତର ମଧ୍ୟେ କେବଳ
�କ ମାତ୍ର ନିତ୍ୟ ଓ ତାବେ ସଚେତନେର କେବଳ
�କ ମାତ୍ର ଚେତନ କର୍ତ୍ତା, ଏକାକୀ ଯିନି ସକ-
ଳେର କାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିତେହେନ, ତୋହାକେ ଯେ
ସକଳ ଜ୍ଞାନିରୀ ସ୍ଵୀୟ ଆଜ୍ଞାତେ ସାକ୍ଷାତ୍ ଦୃଷ୍ଟି
କରେନ ତୋହାରଦିଗେରଇ ନିତ୍ୟ ଶାନ୍ତି ହସ, ଅ-
ପର ବାକ୍ରଦିଗେର ତାହା କଦାପି ହସ ନା ।

ଯେ ସମୟେ ଏଥାନେ ସମୁଦ୍ରାଯ ହରଯ ଗ୍ରହି-
ନଷ୍ଟ ହସ ତଥନଇ ଜୀବ ଅମର ହେଁନ; ଏତାବ-
ଦ୍ରାତ୍ ଉପଦେଶ ଜାନିବେ ।

ପାଇବେ, ତାହାର ଏକାର ସଲିବାର ଅଧିକାର ଆଛେ ; ବାନ୍ଧବିକଣ୍ଡ ତିରି ସାହା ସଲେଇ
ତାହାଇ ହୁଏ ।

ପରମାଞ୍ଚାକେଇ ପ୍ରିୟ କୃପେ ଉପାସନା
କରିବେକ । ଯିମି ପରମାଞ୍ଚାକେ ପ୍ରିୟକୃପେ
ଉପାସନା କରେନ, ତାହାର ପ୍ରିୟ କଷମାଓ ମରଣ
ଶୀଳ ହୁଯ ନା ।

ପରମାଞ୍ଚାର ଦର୍ଶନ, ଆବଶ୍ୟକନ ଓ ନିଦି-
ଧ୍ୟାସନ କରିବେକ ।

ମେହି ଏହି ଯେ ପରମାଞ୍ଚା, ଇନି ସକଳ ଭୂ-
ତେର ଅଧିପତି ଏବଂ ସର୍ବଭୂତେର ରାଜ୍ଞୀ ।

ଯେହନ ରଥଚକ୍ରର ବାନ୍ଧିଦେଶେ ଓ ନେମି-
ଦେଶେ ଅର ସମ୍ମୁଦ୍ର ସମର୍ପିତ ଥାକେ, ମେହିକପ
ଏହି ପରମାଞ୍ଚାତେ ସକଳ ଭୂତ ଓ ସକଳ ଦେବତା,
ସକଳ ଲୋକ, ସକଳ ପ୍ରାଣ, ଏହି ସମ୍ମୁଦ୍ରର ଜୀବ
ସମର୍ପିତ ହିଁଯା ରହିଯାଛେ ।

ଆମି ଅମକାର ପୂର୍ବକ ତୋମାରଦିଗେର
ମୂଜନ କର୍ତ୍ତା ଚିରକୁଳ ପରତ୍ରକେର ସମାଧି
କରି । ହେ ଅମାଦିମିଂ ପରମାଞ୍ଚନ ଭୂମି
ସର୍ବଜ ବ୍ୟାପ୍ତ ହିଁଯା ରହିଯାଇ, ତୋମୀ ହଇ

ତେ ଏହି ସମୁଦ୍ରାଯି ଭୂବନ ଉପର ହଇଯାଛେ ।

ଏଥାମେ ଖାକିଯାଇ ଆମରା ତୁମାକେ ଜୀବିଯାଇଛି; ଯଦି ଆମରା ତୁମାକେ ନା ଜୀବିତେ ପାରିଭାବ କବେ ଅହା ବିନାଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହଇତାମ । ଯାହାରା ଏହି ପରବ୍ରାନ୍ତକେ ଜୀବନେ ତୁମାରା ଅମର ହେଁବ, ତତ୍ତ୍ଵର ଆର ସକଳେଇ ଛଃଥ ପାର ।

ଯିନି କାରଣେର କାରଣ ତିନି କୃପ ହୀନ ଓ ନିରାମୟ । ଯାହାରା ଏହି ପରବ୍ରାନ୍ତକେ ଜୀବନେ ତୁମାରା ଅମର ହେଁବ, ତତ୍ତ୍ଵର ଆର ସକଳେଇ ଛଃଥ ପାର ।

ଯିନି ବିଶ୍ୱକାର୍ଯ୍ୟର କାରଣ ମହାନ ପରବ୍ରାନ୍ତ ଏବଂ ଯିନି ସର୍ବଭୂତେର ଶରୀରେ ଗୃହ କପେ ଶ୍ରିତି କରିତେହେନ ଆର ଯିନି ଏକାକୀ ବିଶ୍ୱ ସଂମାରକେ ପରିବେଷ୍ଟନ କରିଯା ରହିଯାଛେନ, ସେଇ ଈଶ୍ୱରକେ ଜୀବିଲେ ଲୋକ ସକଳ ଅମର ହୁଏ ।

ତୁମାର ସାରା ସକଳ ଈଶ୍ୱରର ଶୁଣ ଅକାଶ ପାର କିନ୍ତୁ ତିନି ସ୍ଵର୍ଗ ସକଳ ଈଶ୍ୱର ବିବରିତ । ତିନି ସକଳେର ଅଭ୍ୟ, ସକଳେର

১৬৪

ত্রাক্ষথম্ম

২৯

ঈশ্বর, সকলের আশ্রয় ও সকলের মুহূৰ্ত ।

এই মহান् পুরুষ সকলের প্রভু । এই
পরিশুল্ক জ্ঞান স্বরূপ অবিনাশী ঈশ্বর
সুনির্মল শান্তির উদ্দেশে ধর্মের প্রবর্তক
হয়েন ।

দশম অধ্যায় ।

যিনি ওক্তারের প্রতিপাদ্য তিনি ব্রহ্ম।
সকল দেবতারা ইঁহার পূজা আহরণ ক-
রিতেছেন।

জগতের মধ্যস্থিত পূজনীয় পরমাত্মা-
কে সমুদায় দেবতারা নিয়ত উপাসনা করি-
তেছেন।

ওক্তার প্রতিপাদ্য পরব্রহ্মকে ধ্যান
কর এবং নির্বিশ্বে তোমরা অজ্ঞান তিমির
হইতে উত্তীর্ণ হও। জ্ঞানী ব্যক্তি ওক্তার
সাধনা দ্বারা সেই শান্ত, অক্ষর, অমর, অ-
ভয় নিরতিশয় ব্রহ্ম প্রাপ্ত হয়েন।

সেই জগৎ প্রসবিতা পরম দেবতার
বরণীয় জ্ঞান ও শক্তি ধ্যান করি, যিনি আ-
মারদিগকে বুঝি বৃক্ষি সকল প্রেরণ করি-
তেছেন।

ব্রহ্ম আমাকে পরিত্যাগ করেন নাই-

ଆମି ଯେନ ତୀହାକେ ପରିତ୍ୟାଗ ନା କରି ।
ତିନି ଆମାକର୍ତ୍ତକ ସର୍ବଦା ଅପରିତ୍ୟକ୍ତ ଧା-
କୁନ ।

ତୋମାରଦେର ମୃତ୍ୟୁ ପୀଡ଼ା ନା ହଉକ, ଏଥେ-
ମୁକ୍ତ ମେହି ବେଦ୍ୟ ପୁରୁଷକେ ଜାନ ।

ଯେ ପ୍ରକାଶବାନ୍ ପୁରୁଷ ଅଧିତେ, ଯିନି
ଜଲେତେ, ଯିନି ବିଶ୍ୱ ସଂସାରେ ଅବିଷ୍ଟ ହଇଯା
ଆଛେନ ; ଯିନି ଓସଧିତେ ଯିନି ବନ୍ଦପାତିତେ
ଶ୍ଵତି କରିତେଛେନ ; ..ମେହି ଦେବତାକେ ବାହୁ
ବାର ନରକାର କରି ।

একাদশ অধ্যায়।

যাঁহাতে শব্দ নাই, স্পর্শ নাই, কপ নাই,
রূপ নাই, গন্ধ নাই; যাঁহার কোন ক্ষয় নাই;
যিনি অনাদি, অনস্ত, ও সকল প্রকার মহৎ
পদাৰ্থ হইতে মহৎ এবং নিষ্ঠা ও নির্বিকাৰ;
তাঁহাকে জানিয়া জীব মৃত্যু মুখ হ-
ইতে প্রমুক্ত হয়।

এই পরমাত্মা সর্বভূতেতে প্রস্তুত রহি-
স্থাছেন, এ অযুক্ত তিনি প্রকাশ পাইবেন
না। সূক্ষ্মদশা পণ্ডিতেরা একমিঠ সূক্ষ্ম
বুদ্ধি দ্বারা তাঁহাকে দৃষ্টি কৰেন।

অনেক উত্তম বচন দ্বারা, বামেধা দ্বারা
অথবা বহুপ্রবণ দ্বারা তাঁহাকে জানা যায়
ন; যে সাধক তাঁহাকে প্রার্থনা কৰে, সেই
তাঁহাকে পায়; পরমাত্মা একপ সাধকের
সরিখানে আবস্থকপ প্রকাশ কৰেন।

হে জীব সকল! উথান কর, অজ্ঞান নিষ্ঠা
হইতে জাগ্রত হও, এবং উৎকৃষ্ট আচার্যের

ନିକଟ ସାଇସା ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କର । ପଣ୍ଡିତୋର
ଜ୍ଞାନ ପଥକେ ଶାନ୍ତି କୁର୍ଯ୍ୟାରେର ନ୍ୟାୟ ଦୂର୍ଗମ
କରିଯା ସଲିଯାଛେ ।

ମେହି ସେ ଏହି ବ୍ରଜ, ଇହାର ଆର କୋର
ପୂର୍ବ କାରଣ ନାହିଁ, ଇନି ଅମ୍ଭତ ଓ ଅଭୟ ।
ଶାନ୍ତଚିନ୍ତ ହଇୟା ଇହାର ଉପାସନା କରି-
ବେକ ।

ଦ୍ୱାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅର୍ଦ୍ଧତିର ପରମାଞ୍ଚା ହୃଦୟର ନ୍ୟାୟ ସ୍ଵକ୍ଷରିତ ଆପନାର ହୃଦୟକଣ୍ଠ ରହିଯାଇଥାଏ ଅପରାଧ ହୃଦୟର ରହିମାତେ ହିତି କରିଲେଛେ । ମେହି ପୂର୍ଣ୍ଣବ୍ୟକ୍ତିପ ଗରୁତ୍ବକ ଦ୍ୱାରା ଏହି ସମସ୍ତ ଜଗତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଯାଇଛେ ।

ହେ ପ୍ରିୟ ! ଯେଉଁ ପଞ୍ଚ ସକଳ ତାହାର-
ଦିଗେର ବାସ ହାନି ହୃଦୟରେ ହିତି କରେ, ତ-
ର୍ଜପ କରୁନାଯ ପଦାର୍ଥ ପରମାଞ୍ଚାତେ ହିତି
କରିଲେଛେ ।

ଏକ ଯେ ପରବର୍ତ୍ତର, ତିନି ସର୍ବଭୂତେତେ
ପ୍ରକ୍ରମ ଭାବେ ହିତି କରିଲେଛେ, ତିନି ସର୍ବ-
ବ୍ୟାପୀ ଓ ସକଳେର ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାନୀ । ତିନି
ତାବଂ କାର୍ଯୋର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ତିନି ସର୍ବ ଭୂତେର
ଆଶ୍ୟ, ତିନି ସକଳେର ସାର୍କୀ, ଜ୍ଞାନ ସ୍ଵର୍ଗ-
ପ, ଓ ସଙ୍କ ରହିତ ଏବଂ ସୃଷ୍ଟି ପଦାର୍ଥେ ଯେ
ସମସ୍ତ ଗୁଣ ଆହେ, ତାହାର କିନ୍ତୁ ହି ହାତେ
ନାହିଁ ।

ଶୁଣ୍ୟ ଯେଉଳ ଉର୍ଜୁ, ଅଧ, ତିର୍ଯ୍ୟକ, ମୁଦ୍ରାର ଦିକ୍ ପ୍ରକାଶ କରିଯା ଏକାଶ ପାଇଁଲ, ଅନ୍ତିମ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟବାନ୍ ବିଶ୍ୱ ପ୍ରକାଶକ ଜୀବନ ବରଣୀର ପରମେଶ୍ୱର ମେହି କପ ଏକାଶ ପାଇଁଲ ତେବେନ । ଏକାକୀ ତିନି ସର୍ବଭୂତେ ତାହା-ବ୍ରଦିଗେର ସ୍ମୀର ଭାବ ସକଳ ନିଷ୍ଠୋଜନ କରିତେବେନ ।

କି ଉର୍ଜୁଦେଖେ, କି ତିର୍ଯ୍ୟକ କି ମଧ୍ୟଦେଖେ, କୋଥାଓ ତାହାକେ କେହ ଏହଣ କରିତେ ପାରେ ନାହିଁ । ତାହାର ଅତିମା ନାହିଁ, ତାହାର ନାମ ମହଦ୍ୟଶ ।

ତାହାର ସ୍ଵକପ ଚକ୍ର ଗୋଚର ଘରେ, କୁତ୍ରାଂ କେହ ତାହାକେ ଚକ୍ର ଦାରା ଦେଖିତେ ପାରେ ନା । ତିନି ଅନୋଗତ ସଂଶୟ ବୁଝି ଦାରା ଦୃଷ୍ଟ ହଇଲେ ଏକାଶିତ ହରେନ; ସାହାରା ହେଲାକେ ଏହ ଏକାଶରେ ଜାନେନ, ତାହାରା ଅମର ହରେନ ।

ଶୁଣିବାର ଉପାର୍ ଅଭାବେ ଅନେକେ ଯେ ପରବ୍ରାନ୍ତକେ ଆଶ୍ରମ ହେବାନା, ଅନେକେ ଜୀବନ କରିଯାଓ ସାହାକେ ଜାନିତେ ପାରେ ନା, ତାହାର

জ্ঞান উপদেশ করিতে পারে এমত বক্তা
অতি ছন্দভ, ও অত্যন্ত নিপুণ যে ব্যক্তি সেই
স্থানকে লাভ করিতে পারে । নিপুণ
কপে অনুশিষ্ট হইয়াছে, এমত জ্ঞানাও
ছন্দভ ।

অপ্প বুদ্ধি শোক সকল বহির্বিষয়েতেই
আসক্ত হইয়া মৃত্যুর বিস্তীর্ণ পাশে বক্ত
হয় ; এই হেতু ধীর ব্যক্তি সকল নিষ্ঠ্য অ-
ম্ভূতভকে জ্ঞানিয়া সংসারের তাৎক্ষণ্য অনিষ্ট
পদার্থের মধ্যে কিছুই প্রার্থনা করেন না ।

যাহার ঢারা আমি অমর না হই, তা-
হাতে আমি কি করিব । হে জ্যোতিষ্ময় !
অসৎ কর্ম হইতে আমাকে সৎ কর্মে লই-
য়া যাও, অঙ্গকার হইতে আমাকে জ্যো-
তিতে লইয়া যাও এবং মৃত্যু হইতে আমা-
কে অমৃততে লইয়া যাও ; আমার নিকট
প্রকাশিত হও, হে বুদ্ধ ! তোমার যে প্র-
সম্ম মুখ তাহার ঢারা আমাকে সর্বদা
রক্ষা কর ।

ଅଧ୍ୟାବ

ସତ୍ୟରେ ଜୟ ହୁଏ, ମିଥ୍ୟାର ଜୟ ହୁଏ
ନା । ସତ୍ୟ କଥନ ଦ୍ୱାରା, ମନେର ଏକାଗ୍ରିକ୍ଷା
ଦ୍ୱାରା, ସମ୍ୟକ୍ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା ଏହି ପରମାଙ୍ଗାକେ
ଆପ୍ତ ହୋଇଯା ଯାଏ । ଆପି ସକଳ ଏହି ସମସ୍ତ
ଅନୁଠାନ ଦ୍ୱାରା ତୃପ୍ତ ଚିତ୍ତ ହିଁଯା ସତ୍ୟର
ପରମ ଆଶ୍ରମ ସ୍ଵରୂପ ପରବ୍ରାନ୍ତକେ ଆପ୍ତ ହ-
ଯେନ ।

ପ୍ରକାଶବାନ୍, ମିନ୍ଦବସ୍ତବ, ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵରୂପ, ମକ-
ଲେର ବାହିରେ ଓ ଆଛେନ ଏବଂ ମକଲେର ଅନ୍ତରେ
ଓ ଆଛେବ ଏବଂ ଜୟ ରହିତ, ତାହାର ଆଶୀର୍ବାଦ
ନାହିଁ ଏବଂ ମରି ନାହିଁ ; ସମ୍ମାନ ନିଷ୍ପାଦ
ଜ୍ଞାନ ସକଳ ଧ୍ୟାନକେ ଦୃଢ଼ି କରେନ ।

ଯିବି ଦେବତାଦିଗେର ଅଧିପତି, ଧ୍ୟାନ-
କେ ଲୋକ ମକଳ ଆଶ୍ରିତ ହିଁଯା ବୁଦ୍ଧିମାନେ,
ଯିବି ଏହି ବ୍ରିପନ ଓ ଚତୁର୍ବୀଦ କ୍ଷାବଳ ଜନ୍ମଦି-
ପକେ ଶାଶ୍ଵତେ ବ୍ରାତେନ, ତିବି ଏହି ଜୟରହିତ
ମହାମ୍ଭାବୁ ଆଜ୍ଞା ।

ଏই ପରମାଞ୍ଚକେ କେହ ଦର୍ଶନ କରେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ତିନି ସକଳଟି ଦର୍ଶନ କରେନ; କେହ ତୀହାକେ ଶ୍ରଦ୍ଧି ଗୋଚର କରେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ତିନି ସକଳଟି ଅବଶ କରେନ; କେହ ତୀହାକେ ଅବଶ କରିତେ ସମର୍ଥ ହୟ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ତିନି ସକଳଟି ଅବଶ କରେନ; କେହ ତୀହାକେ ଜ୍ଞାନ ହୁଏ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ତିନି ସକଳଟି ଜ୍ଞାନେନ।

ଇହା ନହେ, ଇହା ନହେ, ଏହ ପ୍ରକାର ସେଇ ଏହ ପରମାଞ୍ଚର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ; ତିନି ଇଞ୍ଜିଯି ଓ ମନେର ପ୍ରାଣ ନହେନ, ମୁତ୍ତରାଂ କେହ ତୀହାକେ ଅବଶ କରିତେ ପାରେ ନା !

ସେଇ ଏହ ପରମାଞ୍ଚ ସକଳେର ନିଯନ୍ତ୍ରା ଓ ସକଳେର ଅଧିପତି; ତିନି ଏହ ଜଗତେ ଯେ କିନ୍ତୁ ପଦାର୍ଥ ଆଛେ, ସମୁଦ୍ରାରେଇ ଶାଶବ କରେନ।

ଶରୀରେର ପରମ ଉତ୍କଳ କ୍ଷାନେ ବୁଦ୍ଧିମଧ୍ୟେ ଛାଇ ଜନ ପ୍ରବିଷ୍ଟ ହିଁଯା ରହିରାହେନ; ତଙ୍କୁ ଏକ ଜନ ସ୍ଵର୍ଗତ କର୍ମ ଫଳ ଡୋଗ କରେନ, ଆର ଏକ ଜନ ସେଇ କଜ ପ୍ରଦାନ କରେନ। ବ୍ରଦ୍ଧି ବ୍ୟକ୍ତି ସକଳ ତୀହାରଦିଗକେ ଛାଯା ଓ

ଆତପେ ନ୍ୟାୟ ପରମ୍ପରା କିମ୍ବା କରିଯା ବଲେନ,
ଆର ପଞ୍ଚାପି ଓ ତ୍ରିଣୀଚିକିତ୍ସା କରିଯାଓ
ଏହ ଅକାର କହିଯା ଥାକେନ ।

চতুর্থ অধ্যাব

যিনি মহান् তিনি সুখকপ, কৃত্রিপ-
দার্থে সুখ নাই। মহান् পদার্থই সুখক-
প, অতএব তাঁহাকেই জানিতে ইচ্ছা
করিবেক।

শিষ্য জিজ্ঞাসা করিলেন, হে উগবন !
তিনি কোথায় প্রতিষ্ঠিত আছেন ? আচার্য
উত্তর করিলেন, তিনি আপনার মহিমা-
ত্বেই প্রতিষ্ঠিত আছেন।

তিনি অধোতে তিনি উর্জ্জেতে তিনি
পশ্চাতে তিনি সম্মুখে তিনি দক্ষিণে তিনি
উত্তরে। তিনি ভূত ভবিষ্যতের নিয়ন্তা ;
তিনি অদ্য আছেন, পরেও ধাকিবেন।

যিনি এক এবং বর্ণহীন এবং যিনি অ-
জাদিগের অয়োজন জানিয়া বহু প্রকার
শক্তিযোগে বিবিধ কাম্যবস্তু বিধান করি-
তেছেন, সমুদায় ত্রঙ্গাশু অংশস্তমধ্যে
যাঁহাতে ব্যাপ্ত হইয়া রহিয়াছে, তিনি দী-
প্যমান পরমেশ্বর ! তিনি আমার দিগকে
শুভ বৃক্ষ প্রদান করুন।

ତିନି ସଂଦାର କାଳ ଏବଂ ସାକାର ବନ୍ଦ
ସମୁଦ୍ରାଯ ହଇତେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏବଂ ଶୁଭରାଂ ଡିଗ୍,
ଯାହା କର୍ତ୍ତ୍ତକ ଏହି ଅପଞ୍ଚ ସଂଦାର ପରିବର୍ତ୍ତିତ
ହଇତେହେ । ତିନି ଧର୍ମର ଆକର, ପ୍ରାପେର
ଶାସ୍ତ୍ର, ଈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟର ଶାମୀ; ମେହି ସକଳେର ଆ-
ଅନ୍ତ, ଅମୃତ, ବିଶ୍ୱର ଆଶ୍ରଯକେ—ମେହି ମଙ୍ଗଳ
ସ୍ଵରୂପ ବିଶ୍ୱର ଏକ ମାତ୍ର ପରିବେଷ୍ଟାକେ ଜୀ-
ନିଯା ଜୀବ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶାନ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଯ ।

ତିନି ବିଶ୍ୱକର୍ତ୍ତା, ବିଶ୍ୱବେତ୍ତା, ସକଳ ଆ-
ଅର କାରଣ ଏବଂ ପ୍ରଜ୍ଞାବାନ୍, କାଳେର କର୍ତ୍ତା,
ଶୁଣବାନ୍ ଓ ସର୍ବଜ୍ଞ । ତିନି ଜଡ଼ କି ଜୀବ
ତାବତେର ପ୍ରତିପାଳକ, ସର୍ବ ଶୁଣେର ମହେଶ୍ୱର,
ଏବଂ ସଂଦାରେର ଶିତି ବନ୍ଦ ଓ ମୋକ୍ଷେର
ହେତୁ ।

ତିନି ଚିତନ୍ୟମୟ, ମରଣଧର୍ମରହିତ, ଏବଂ
ସର୍ବଶାମୀ କପେ ସମ୍ୟକ୍ ଶିତି କରିତେହେନ;
ତିନି ପ୍ରଜ୍ଞାବାନ୍, ସର୍ବତ୍ର ଗାମୀ ଏବଂ ଏହି ଜଗ-
ତେର ପ୍ରତିପାଳକ । ଯିନି ଏହି ଜଗଥକେ ନିତ୍ୟ
ନିଯମେ ରାଖିଯାଛେ, ତଦ୍ୟତୀତ ବିଶ୍ୱଶାସ-
ନେର ଆର ଅମ୍ବ ହେତୁ ନାହିଁ । ଆମି ମୁମୁକ୍ଷ

ହଇଯା ଦେଇ ଆଜବୁଦ୍ଧ ପ୍ରକାଶକ ପରମେଶ-
ରେଣୁ ଶରଗାପତ୍ର ହଇ ।

ଦେଇ ଏହି ବ୍ରକ୍ଷେର ନାମ ସତ୍ୟ । ତିନି ନିର-
ବୟବ, ନିକ୍ଷିପ୍ତ ଓ ଶାନ୍ତ; ତିନି ଅନିନ୍ଦନୀୟ,
ନିର୍ଲିଙ୍ଗ ଓ ମୁକ୍ତିର ପରମ ସେତୁ; ଏବଂ ଦଙ୍କ ଦାରୁ
ନିଃସ୍ତ ଅଧିର ନ୍ୟାୟ ନୀପ୍ୟମାନ ।

ତିନି ଏହି ଲୋକ ଡଙ୍କ ନିବାରଣାର୍ଥେ ସେତୁ
ସ୍ଵର୍ଗପ ହଇଯା ସମୁଦ୍ରାୟ ଧାରଣ କରିତେହେଲ,
ଏହି ସେତୁ ସ୍ଵର୍ଗପ ପରବ୍ରାହ୍ମ ଅହୋରାତ୍ରେର ପରି-
ଦେସ୍ୟ ନହେଲ ଏବଂ ଜରା ମୃତ୍ୟୁ ଶୋକଓ ତା-
ହାକେ ଅଧିକାର କରିତେ ପାରେନା ।

ସେ ପରମାତ୍ମା ପାପଶୂନ୍ୟ ଏବଂ ଅଜର
ଅମର ଅଶୋକ ଓ କ୍ରୁଦ୍ଧପିପାସା ବର୍ଜିତ, ଏବଂ
ସତ୍ୟକାମ ଓ ସତ୍ୟ ସଙ୍କଳପ, ତାହାକେ ଅନ୍ଵେଷଣ
କରିବେ ଏବଂ ତାହାକେଇ ବିଶେଷ କପେ ଜାନି-
ତେ ଇଚ୍ଛା କରିବେ; ଯିନି ପରମାତ୍ମାକେ ଅନ୍ଵେଷଣ
କରିଯା ଜାନିତେ ପାରେନ, ତାହାର ସକଳ
ଲୋକ ପ୍ରାଣୀ ହୁଏ ଏବଂ ସକଳ କାମନା ସିଙ୍ଗ
ହୁଏ ।

ବ୍ରକ୍ଷେର ନାମ ଆକାଶ; ତିନି ନାମ କପେର

ନିର୍ମାହ କର୍ତ୍ତା, ଏବଂ ସେଇ ନାମକପ ଘାଁହା
ହିତେ ଡିଲ୍, ଡିଲି ବ୍ରଙ୍ଗ, ଡିଲି ଅମୃତ ।

ତିନି ବାକ୍ୟ ଦ୍ୱାରା କି ମନେର ଦ୍ୱାରା କି
ଚକ୍ର ଦ୍ୱାରା କାହାରେ କର୍ତ୍ତକ କଦାପି ଆଶ
ହେଲେ ନା । ଯେ ସ୍ଵର୍ଗି ଥିଲେ ଯେ ତିନି ଆ-
ହେଲ, ତନ୍ତ୍ରି ଅନ୍ୟ ସ୍ଵର୍ଗିର ଦ୍ୱାରା ତିନି କି
ଅକାରେ ଉପଲବ୍ଧ ହିବେଳ ।

ସିନି ସର୍ଥମ ଅକାଶବାନ୍ ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟତେର
ନିଯନ୍ତ୍ରା ପରମାଙ୍ଗାକେ ସାକ୍ଷାତ ଦେଖେନ, ତିନି
ତଥନ ଆର ଆପନାକେ ଭାଁହା ହିତେଗୋପନ
ରାଖିତେ ଇଚ୍ଛା କରେନ ମା ।

পঞ্চদশ অধ্যায় ।

যে ব্যক্তি ছুক্ষম হইতে বিরত হয় নাই,
ইন্দ্রিয় চাঞ্চল্য হইতে শান্ত হয় নাই,
যাহার চিকিৎসা হিত হয় নাই এবং কর্ম
কল কামনা প্রমুক্ত যাহার মন শান্ত হয়
নাই, সে ব্যক্তি কেবল জ্ঞান মাত্র স্থারা পর-
মাঞ্চাকে প্রাপ্ত হয় না ।

শ্রেয় ও প্রেয় মনুষ্যকে প্রাপ্ত হয়; তিনি
সম্যক্ বিবেচনা করিয়া এই ছাইকে পৃথক্
করেন। ইহার মধ্যে যিনি শ্রেয়কে গ্রহণ
করেন, তাঁহার মঙ্গল হয়; আর যিনি প্রেয়-
কে গ্রহণ করেন, তিনি পরমার্থ হইতে ভ্রষ্ট
হয়েন ।

মনুষ্য যেমন কর্ম করেন আর যেমন
আচরণ করেন, তাঁহার সেইক্রম গতি হয়;
যিনি সাধু কর্ম করেন তিনি সাধ হয়েন আর
যিনি পাপ কর্ম করেন তিনি পাপী হয়েন;

ପୁଣ୍ୟ କର୍ମ କଲେ ଆଜ୍ଞା ପବିତ୍ର ହୁଯ ଆର ପାପ
କର୍ମ କଲେ ଆଜ୍ଞା ପାପମୟ ହୁଏ ।

ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅବିବେକୀ ଓ ସାହାର ମନ
ଅବଶୀଳ୍ମୂଳ, ତାହାର ଇତ୍ତିଯ ସକଳ ସାରଥିର
ଛର୍ଟ ଅଶ୍ଵେର ନ୍ୟାୟ ବଶେ ଥାକେ ନା ।

ଯିନି ଜ୍ଞାନବାନ୍ ଏବଂ ସ୍ଵବଶ୍ଚିତ୍ତ, ତାହାର
ଇତ୍ତିଯ ସକଳ ସାରଥିର ବଶୀଭୂତ ଅଶ୍ଵେର ନ୍ୟାୟ
ବଶେ ଥାକେ ।

ଯିନି ଅଞ୍ଜଳି ଓ ଅବଶ୍ଚିତ୍ତ ଏବଂ ସର୍ବଦା ଅ-
ଶୁଚି, ତିନି ସେଇ ବ୍ୱର୍କପଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ନା,
କିନ୍ତୁ ସଂସାର ଗତିକେଇ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।

ଯିନି ଜ୍ଞାନବାନ୍, ସ୍ଵବଶ ଓ ସର୍ବଦା ଶୁଷ୍କଚିତ୍ତ,
ତିରି ସେଇ ବ୍ୱର୍କପଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ, ଯେ ପଦ
ପ୍ରାପ୍ତ ହିଲେ ପୁନର୍ଭାର ଆର ଜନ୍ମ ହୁଏ ନା ।

ବିଜ୍ଞାନ୍ୟାହାର ସାରଥି ଓ ମନ କୃପ ରଙ୍ଗୁ
ସାହାର ବଶୀଭୂତ, ତିନି ସଂସାର ପାର ସର୍ବ-
ବ୍ୟାପି ପରତ୍ରକେର ପରମ ହାତ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ।

ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧି ଅଜ୍ଞାନୀ ବ୍ୟକ୍ତିରୀ ସେଇ ସମୁଦ୍ରାଯୁ
ଲୋକ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ, ଯେ ସକଳ ଲୋକ ଆନନ୍ଦଶୂନ୍ୟ
ଏବଂ ନିରାକାରେ ଆହୁତ ।

ବୋଡ଼ି ଅଧ୍ୟାବ ।

ବ୍ରଜବିଂ ବ୍ୟକ୍ତି ଶାନ୍ତ ଦାସ ନିଷ୍ପାପ ଓ
ସହିକୁ ଓ ଏକାଗ୍ରଚିନ୍ତ ହଇଯା ଆପନାତେହି
ପରମାଞ୍ଜାକେ ଦୃଢ଼ିକରେନ ।

ପାପ ଈହାକେ ସ୍ପର୍ଶ କରିତେ ପାରେ
ନା, ଇନି ସମୁଦ୍ର ପାପକେ ଅଭିନ୍ନମ କରେନ;
ପାପ ଈହାକେ ସନ୍ତାପ ଦିତେ ପାରେ ନା, ଇନି
ସମୁଦ୍ର ପାପେର ସନ୍ତାପକ ହରେନ । ତିନି
ନିଷ୍ପାପ, ନିର୍ମଳ-ଚିନ୍ତ ଓ ପରବ୍ରକ୍ଷେର ସନ୍ତାତେ
ନିମେଂଶୟ ହଇଯା ବ୍ରଜୋପାସକ ହରେନ ।

ତିନି ଆନନ୍ଦନୀୟ ପରବ୍ରକ୍ଷକେ ଲାଭ କରି-
ଯା ଆନନ୍ଦିତ ହରେନ; ତିନି ଶୋକ ହିତେ
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହରେନ, ତିନି ପାପ ହିତେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
ହରେନ, ଏବଂ ହୃଦୟଗ୍ରହି ସମୁଦ୍ର ହିତେ ବିମୁକ୍ତ
ହଇଯା ଅମୃତ ହରେନ ।

ସତ୍ୟ ହିତେ ବିଦ୍ଵିଷ ହଇବେକ ନା, ଧର୍ମ
ହିତେ ବିଦ୍ଵିଷ ହଇବେକ ନା, ଶୁଦ୍ଧ କର୍ମ ହିତେ
ବିଦ୍ଵିଷ ହଇବେକ ନା ।

ସଂସ୍କାରଧ୍ୟାକହ ; ସେବ୍ୟଙ୍ଗି ମିଥ୍ୟାକହେ, ସେ
ସମ୍ବଲେ ଶୁଦ୍ଧ ହୁଯା ।

ଧର୍ମାଚରଣ କର ; ଧର୍ମର ପର ଆର ନାହିଁ,
ଧର୍ମ ସକଳେରେ ପକ୍ଷେ ଅଧୁ ଶୁଦ୍ଧପ ।

ଆଜାର ସହିତ ଦାନ କରିବେକ, ଅଆଜାର
ସହିତ ଦାନ କରିବେକ ନା ।

ମାତାକେ ଦେବତୁଳ୍ୟ, ପିତାକେ ଦେବତୁଳ୍ୟ,
ଆଚାର୍ୟକେ ଦେବତୁଳ୍ୟ ଜାନ ।

ଯେ ସକଳ ଅନିନ୍ଦିତ କର୍ମ, ତାହାର ଅନୁ-
ଷ୍ଠାନ କରିବେକ; ନିନ୍ଦିତ କର୍ମର ଅନୁଷ୍ଠାନ
କରିବେକ ନା ।

ଆମରା ଯେ ସକଳ ସହାଚାର କରିଯା
ଧାକି, ତମି ତେ ସମୁଦ୍ରାୟେର ଅନୁଷ୍ଠାନ କର ;
ତମ୍ଭିମ ଅନ୍ୟ କର୍ମର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିଓ ନ୍ତୁ ।

ଯେ ବ୍ରଜବିଂ ଏହି ସମସ୍ତ ଉପାର୍ଯ୍ୟାର ଛାରା
ବ୍ରଜପ୍ରାଣିର ଯତ୍ନ କରେନ, ତାହାର ଆସା ବ୍ରଜ-
କପ ନିକେତନେ ପ୍ରବିଷ୍ଟ ହୁଯ ।

ହେ ଦିବ୍ୟ-ଧାର-ବାସି ଅମୃତେର ପୁଞ୍ଜ ସକଳ,
ତୋମରା ଶ୍ରୀବନ୍ଦ କର ।

ଆଜି ଏହି ତିମିରାତୀତ ଜ୍ୟୋତିର୍ତ୍ତର ମ-

ହାନ୍ ପୁରୁଷକେ ଜୀବିଯାଇ ; ମାଧ୍ୟକ କେବଳ ତୀହାକେଇ ଜୀବିଯା ମୃତ୍ୟୁକେ ଅତିକ୍ରମ କରେ, ତତ୍ତ୍ଵମୁଦ୍ରି ଆଶ୍ଚିର ଆର ଅନ୍ୟ ପଥମାଇ ।

ଆପନାତେଇ ନିତ୍ୟ ହିତି କରିତେହେନ ଯେ ଅରମାଞ୍ଚା, ତିରିଇ ଜୀବିବାର ସୋଗ୍ୟ ; ତୀହାର ପର ଜୀବିବାର ସୋଗ୍ୟ ଆର କୋନ ପଦାର୍ଥ ନାହିଁ ।

କୃତବୁଦ୍ଧି, ଆସନ୍ତିହୀନ, ଅଶାସ୍ତ୍ରଚିନ୍ତ ଖଣ୍ଡି ସକଳ ଈଂହାକେ ସମ୍ମକ୍ଷ ଆଶ୍ଚ ହଇଯା ଜୀବ ଦ୍ୱାରା ଭୃତ୍ୟ ହେଲେ ; ମେହି ସକଳ ସମାହିତଚିନ୍ତ ଧୀର ବ୍ୟକ୍ତି ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ପରମାଞ୍ଚାକେ ସର୍ବତ୍ର ଆଶ୍ଚ ହଇଯା ସକଳେତେ ଅବିର୍ତ୍ତ ହେଲେ ।

ହେ ଶ୍ରୀମଦ୍ ! ଜୀବ, ସମୁଦୟ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ, ସମ୍ମତ ପ୍ରାଣ, ଓ କୁତ୍ତ ସକଳ ସାହାତେ ହିତି କରେ, ମେହି ଅବିନାଶୀ ପରମାଞ୍ଚାକେ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବିତେ ପାରେନ, ତିରି ସର୍ବଜ୍ଞ ହେଲେ ଏବଂ ସକଳେତେ ଅବେଶ କରେନ ।

ଯେ ଏହି ଆକାଶେ ଜୀବନମୟ ଅମୃତମୟ ପୁରୁଷ, ଯିନି ସମୁଦୟ ଅନୁଭବ କରିତେହେନ, ମାଧ୍ୟକ କେବଳ ତୀହାକେଇ ଜୀବିଯା ମୃତ୍ୟୁକେ

ଅତିକ୍ରମ କରେ, ତଣ୍ଡିଲ ମୁକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତିର ଆର
ନ୍ୟ ପଥ ନାହିଁ ।

ଏହି ଆଦେଶ, ଏହି ଉପଦେଶ, ଏହି ଶାସ୍ତ୍ର,
ଏହି ପ୍ରକାରେ ତାହାର ଉପାସନା କରିବେକ, ଏହି
ପ୍ରକାରେ ତାହାର ଉପାସନା କରିବେକ ।

ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡ ମହାତ୍ମ ।

ହିତୌର ଥଣ୍ଡ

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାଯ

ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଶିଷ୍ୟକେ ଧର୍ମାଗଦେଶ କରି-
ଦେଇଲେ ।

ମୃହସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତିନିଷ୍ଠ ଓ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନ ପରା-
ଗଣ ହଇବେଳ; ଯେ କୋନ କର୍ମ କରୁନ, ତାହା
ପରାତ୍ମକେ ସମର୍ପଣ କରିବେଳ ।

ଶୁଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି ପିତାମାତାକେ ସାକ୍ଷାଂ
ଅଭ୍ୟକ୍ତ ଦେବତା ସ୍ଵର୍ଗ ଜୀବିଙ୍ଗ ସର୍ବପ୍ରସରେ
ସର୍ବଦା ତୀହାରଦେର ସେବା କରିବେଳ ।

କୁଳପାବନ ସଂପୁର୍ଣ୍ଣ ପିତାମାତାକେ
ମୃହସ୍ତାକ୍ୟ କହିବେକ, ସର୍ବଦା ତୀହାରଦେର ପ୍ରିୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେକୁ ଏବଂ ଆଜ୍ଞାବହ ଧାକି-
ବେକ ।

ସକଳ ଗୁରୁର ମଧ୍ୟେ ମାତା ପତ୍ନୀ ଗୁରୁ
ମନ । ମାତା ପୃଥିବୀ ଅପେକ୍ଷାଓ ଗୁରୁ,
ଆର ପିତା ଆକାଶ ଅପେକ୍ଷାଓ ଉଚ୍ଛତର ।

ମନ୍ଦିର ହିଲେ ପିତା ମାତା ଯେବଳ କ୍ଲେଶ
ମହ କରେନ, ଶତବ୍ରତ ମରେ ତାହାର ପରିଶୋଧ
କରିବେ କେହ ଶକ୍ତ ହସ୍ତ ନା ।

ଜ୍ୟୋତି ମାତା ପିତ୍ର ତୁଳ୍ୟ, ଭାର୍ଯ୍ୟା ଓ ପୁରୁ
ଷୀର ଶରୀରେର ନ୍ୟାଯ, ଦାମବର୍ଗ ଆପନାର
ଛାରୀ ଦ୍ୱାରା, ଆର ଛହିତ ଅତି ହୃଦ୍ୟପାତ୍ର;
ଏହି ହେତୁ ଏ ସକଳେର ଧାରୀ ଉତ୍ୟତ ହି-
ଲେ ଓ ମନୁଷ୍ୟ ନା ହିସା ମର୍ଦଦା ମହିକୁତା ଅବ-
ଲମ୍ବନ କରିବେକ ।

ପରେର ଅତ୍ୟକ୍ତି ସକଳ ମହ କରିବେ,
କାହାକେଉ ଅପନାର କରିବେକ ନା; ଏହି
ମାନ୍ୟ ଦେହ ଧାରଣ କରିଯା କାହାର ଓ ମହିତ
ଶକ୍ତତା କରିବେକ ନା ।

ବିତୀର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୟାୟ

ଶୁରୁଷ ଦାବେ ଶ୍ରୀ ଏହଳ ନା କରେଲ, ତାବେ
ତିନି ଅର୍ଜେକ ଥାକେନ । ସେ ଗୃହ ବାଲକ ଦ୍ୱାରା
ପାରିବୃତ୍ତ ନା ହୁଏ, ମେ ଗୃହ ଶ୍ଵାସ ସମାନ ।

ମନ୍ତାନ ଉପପତ୍ରର ବିମିତେ ଶ୍ରୀ ସକଳ
ଦ୍ୱାରା କଳ୍ପାଣପାତ୍ରୀ ଏବଂ ଆଦରନୀୟା; ଇହା-
ରୀ ଗୃହ ଉଚ୍ଛଳ କରେନ । ଶ୍ରୀରା ଗୃହର ଶ୍ରୀ
ଶ୍ଵରପା, ଶ୍ରୀତେ ଆୟା ଶ୍ରୀତେ କିନ୍ତୁ ବିଶେଷ
ନାହିଁ ।

ଶୁରୁଷ ମର୍କାବର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଶୁଶ୍ରୀଲା
ଶ୍ରୀର ସହିତ ବିବାହ କରିବେକ । ସେ କମ୍ପା
ମୂଳ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଜୀତ ହୁଏ, ମେ ବିଧି ସମ୍ମତ ପଞ୍ଚି
ଅହେ ।

ଶ୍ରୀ ଶୁରୁଷେ ମରଣାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରମପାର
କାହାରୁ ଅତି କେହ ବ୍ୟାକିଚାର କରି-
ବେକ ନା; ସଂକ୍ଷେପେତେ ତାହାରଦେଇ ଏହି
ପରମ ଧର୍ମ ଜାନିବେ ।

ସ୍ଵାମୀ ଓ ଭାର୍ଯ୍ୟା ପରମାର ବିଶୁଦ୍ଧ ହଇଲା
ତୁ କେହ କାହାର ପ୍ରତି ବ୍ୟାପିଚାର ଆ
କରେନ, ଏମତ ସମ୍ମ ତୁମ୍ହାରା ସର୍ବଦା କରିବେନ ।

ଯେ ପରିବାରେ ସ୍ଵାମୀ ଭାର୍ଯ୍ୟାର ପ୍ରତି, ଏବଂ
ଭାର୍ଯ୍ୟା ସ୍ଵାମୀର ପ୍ରତି ମିଳ୍ୟ ସନ୍ତୃଷ୍ଟ, ତେ ପରି-
ବାରେ ନିଶ୍ଚିତ କଲ୍ୟାଣ ।

ମେହି ଭାର୍ଯ୍ୟା ଯେ ପତିପ୍ରାଣ, ମେହି ଭାର୍ଯ୍ୟା
ଯେ ସନ୍ତୋନ୍ଦତ୍ତୀ, ଏବଂ ମେହି ଭାର୍ଯ୍ୟା ଯାହାର ମନ
ଏବଂ ବାକ୍ୟ ଓ କର୍ମ ଶୁଦ୍ଧ, ଆର ଯିବି ପତିର
ଆଜାନୁମାରିଣ୍ଣି ।

ଛାଇର ନ୍ୟାୟ ତିନି ସ୍ଵାମୀର ଅନୁଗତ ଓ
ମୁଖୀର ନ୍ୟାୟ ତୁମ୍ହାର ହିତକର୍ମ ସାଧିକା ହଇ-
ବେନ ଏବଂ ସ୍ଵତ୍ତା ଧାକିବେନ, ଏବଂ ସର୍ବଦା ଅ-
ହର୍ତ୍ତ ଧାକିଯା ଗୁହ କାର୍ଯ୍ୟତେ ଶୁଦ୍ଧ ହଇ-
ବେନ ।

କାହାରେ ସହିତ ତିନି ବିବାଦ କରିବେନ
ନା, ଅନର୍ଥକ ବହ ଭାର୍ଯ୍ୟ କରିବେନ ନା, ଅପରି-
ଦ୍ଵିତୀ ବ୍ୟାର କରିବେନ ନା ଏବଂ ଧର୍ମ ଓ ଅର୍ଥ
ବିଷୟେ ବିରୋଧିନୀ ହଇବେନ ନା ।

ଯେ ଭାର୍ଯ୍ୟା ପତିର ପ୍ରିୟ ଓ ହିତ କାର୍ଯ୍ୟ

ନିମୁକ୍ତ ଥାକେନ ଏବଂ ସଦାଚାରୀ ଓ ସଂଯତେ-
ଜ୍ଞାନୀ ହେଲେ, ତିନି ଇହ ଶୋକେ କୌଣ୍ଡିଲ୍
ପରଶୋକେ ଅନୁପମ ମୁଖ ପ୍ରାଣ ହେଲେ ।

ଶ୍ରୀରା ଶାନ୍ତିର ବାକ୍ୟ ପ୍ରତିପାଳନ କରି-
ବେଳ, ଇହା ତ୍ବାହାରଦେଇ ପରମ ଧର୍ମ । ଶାମୀ
ସଦାଚାରଶୀଳୀ ପଞ୍ଚାକେ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଲେ
ଧର୍ମ ହିତେ ପତିତ ହେଲେ ।

ଶ୍ରୀଦିଗଙ୍କେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଛଃସଙ୍ଗ ହିତେଓ
ବିଶିଷ୍ଟ କପେ ରଙ୍ଗା କରିବେକ, ସେହେତୁ ଶ୍ରୀ
ମୁରକ୍ଷିତା ନା ହିଲେ ପିତୃ କୁଳ ଓ ଭର୍ତ୍ତ କୁଳ
ଉଭୟ କୁଳେରଇ ଶୋକେର କାରଣ ହେଲେ ।

ବିଶବ୍ରତ ଓ ଆଜ୍ଞାବହ ବ୍ୟକ୍ତିଗଣ କର୍ତ୍ତ୍ଵ
ଶୁଭ ମଧ୍ୟେ ରଙ୍ଗା ଧାକିଲେଓ ଶ୍ରୀରା ଅରକ୍ଷିତା ;
ଯୀହାରା ଆପନାକେ ଆପନି ରଙ୍ଗା କରେନ,
ତ୍ବାହାରାଇ ମୁରକ୍ଷିତା ।

ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭାତାର ଭାର୍ଯ୍ୟା କନିଷ୍ଠ ଭାତାର
ଶୁଭ ପଞ୍ଚା ସ୍ଵର୍ଗ, ଆର କନିଷ୍ଠ ଭାତାର ଭାର୍ଯ୍ୟା
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭାତାର ଶୁଭବଧୂ ସ୍ଵର୍ଗ ; ଇହା ମୁନିରା
କହିଲାହେଲ ।

তৃতীয় অধ্যায়

গৃহস্থ স্তীর শ্রীকে প্রতিপাদন করিবেক,
পুত্রদিগকে বিদ্যাজ্ঞান করাইবেক, এবং
স্বজন ও বন্ধুবর্গকে রক্ষা করিবেক; এই সমা-
তন ধর্ম ।

কন্যাকেও এইরূপ পালন করিবেক ও
অতি ধন্বের সহিত শিক্ষা দিবেক এবং ধন
রঘের সহিত সুপশ্চিত পাত্রে সম্মুদ্ধান
করিবেক ।

যে শ্রী যাতৃক গুণবিশিষ্ট তত্ত্বার সহিত
বিধি পূর্বক সংযুক্ত হয়, শ্রী তাতৃক
গুণই আপ্ত হয়; যেমন মনীর জল দ্বারা
হইয়াও সমুদ্রের সহিত সংযুক্ত হইলে লব-
ণাক্ত হয় ।

কন্যা হত দিন পতি মর্যাদা ও পতি-
সেবা না জানে এবং ধর্ম শাসন অভ্যাস
থাকে, তত্ত্বিন পিতা তাহার বিবাহ দিবেন
না ।

ଆନଦାନ ପିତା କଣ୍ଠାନାନ ବିଦ୍ୟା
କିଞ୍ଚିତାଜାତ ପଥ ଅହଣ କରିବେବ ନା, କିନ୍ତୁ
ଲୋଭାନ୍ତ ହୈଇଲା ପଥ ଅହଣ କରିଲେ ମତାନ
ବିଜୟ କରା ହର ।

চতুর্থ অধ্যায়

প্রতিদিন প্রাণিদিগের মাংস ভোজন
করিয়াও ভোক্তা দুষ্য হয় না, কারণ পর-
মেশ্বর ভক্ষ্য ভক্ষক উভয় প্রকার প্রাণিই
সৃষ্টি করিয়াছেন ।

অতিভোজনে রোগ জন্মে, আহুত্যম
হয়, পারলৌকিক সুখপ্রাপ্তিতে অতিবস্তুক
ঘটে, সৎকর্মের অনুষ্ঠানে ব্যাধাত জন্মে
এবং লোকনিদ্বা হয় ; অতএব অপরিমিত
ভোজন করিবেক না ।

বিজ্ঞানারা নিষ্ঠাকে জয় করিবেক না,
কামদ্বারা শ্রীকেশ্বর করিবেক না, কাষ্ঠদ্বারা
অগ্নিকে জয় করিবেক না এবং পানদ্বারা
শুরাকে জয় করিবেক না ।

অজ্ঞানী ব্যক্তি শিশুদেরের নিষিদ্ধে
বহু ভোজন করে, আর মোহসন হইয়া
ইন্দ্রিয়ার্থের বশীভূত হয় ।

ଅନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ଯଥେଚ୍ଛା ଆହାର ବିହାରେ ମୁଢ଼
ହଇଲା ଯହାମୋହଙ୍ଗଳକ ଶୁଦ୍ଧତେ ମଧ୍ୟ ଧାରେ
ଆଜ୍ଞାକେ ଜ୍ଞାନିତେ ପାଇ ନା ।

ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିୟମିତ କପେ ଆହାର ବିହାର
ଓ କର୍ମାନୁଷ୍ଠାନ କରେ ଏବଂ ନିୟମିତ କପେ
ନିଜାଧ୍ୟାୟ ଓ ଜ୍ଞାନିତ ଧାରେ, ତାହାର ଅଞ୍ଚକାର
ଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ଛୁଟେ ନାଶ ହୁଯ ।

ପଞ୍ଚମ ଅର୍ଥୟାଯ

ମେ କଥନ ବୁଦ୍ଧ ହୁଏ ନା, ସାହାର କେବଳ
ଶୁଣୁ କେଣ; କିନ୍ତୁ ଯୁବା ହଇଯାଓ ଯିନି ବିଜ୍ଞାନ,
ତାହାକେ ଦେବତାରୀ ବୁଦ୍ଧ ବସିଯା ଜୀବେନ ।

ମୌନ ଧାକା ଅଯୁଜ୍ଞ କେହଁ ମୁଣି ହୁଏ ନା,
ଅରଣ୍ୟ ବାସ ଅଯୁଜ୍ଞ ଓ କେହଁ ମୁଣି ହୁଏ ନା; କିନ୍ତୁ
ଯିନି ଆପନାର ଲଙ୍ଘନ ଜୀବେନ, ତିନିଇ ଶ୍ରୋତ
ମୁଣି ।

ପୂର୍ବ ଧନ ସଂପଦି ନାହିଁ ବସିଯା ଆପନାକେ
ଅବଜ୍ଞା କରିବେକ ନା । ଆମରଣ ଥିଲେ ସଂପଦ-
ସ୍ତର ଚେଷ୍ଟା କରିବେକ; ତାହା ଛର୍ଜ ମନେ
କରିବେକ ନା ।

ଯାହା କିଛୁ ପରାଧୀମ ତାହା ଛନ୍ଦେର କାରଣ,
ଆଜାବଳ ସକଳଇ ସୁଖେର କାରଣ; ସଂକେ-
ପେତେ ମୁସ ଛନ୍ଦେର ଏହି ଲଙ୍ଘନ ଜୀବିବେ ।

ଆପନାର ଏବଂ ମୋହାତିଶୀର ଅଯୁଜ୍ଞ
ପରେର ଅର୍ଥ ଜୀବ କରିବେକ ନା; ଯେ ହେଠୁ

ଆପନାର ଓ ପରେର ଧର ଆଶ କରିଲେ ଆପ-
ନାକେ ଓ ପରକେ ପୀଡ଼ା ଦେଓଇବା ହୁଏ ।

ଯୌବନ କାଳେଇ ଧର୍ମଶୀଳ ହିଁବେକ, ଜୀବନ
କଥନେ ନିଷ୍ଠ ନହେ ; କେ ଜାନେ ଅନ୍ୟ କାହାର
ଶୂନ୍ୟକାଳ ଉପହିତ ହିଁବେ ।

ଯିନି ବୃଦ୍ଧିମାନ, ସଞ୍ଚରିତ, ଶୁଶ୍ରୀଳ, ଅସ-
ମନୀ, ଓ ବ୍ରଜଭାନୀ, ତିନି ଇହଲୋକେ ସମ୍ମା-
ଦର ଲାଭ ପୂର୍ବକ ପରଲୋକେ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରାପ୍ତ
ହେବେ ।

ଖାହାର ବାକ୍ୟ ଓ ମନ ସର୍ବଦୀ ସମ୍ୟକ-
କପେ ଅପ୍ରମତ୍ତ ଥାକେ ଏବଂ ଖାହାର ତପସ୍ୟା,
ଧାର ଓ ସତ୍ୟ କଥନେର ଅନୁଠାନ ଥାକେ, ତିନି
ପରମ ପଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ ।

ସେ ପ୍ରଶାନ୍ତଚିତ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଧର୍ମକେ ନିଷ୍ଠ
ଆଶ୍ୟ କରିଯା କାର୍ଯ୍ୟାପାରୀରେ ସମ୍ମ ତ୍ରୈପର
ଥାକେନ, ତିନି ଅଧର୍ମେର ଆଲୋଚନା କରେନ
ନା ଏବଂ ପାପେଣ୍ଡେ ପ୍ରଭୃତି ହେବେ ନା ।

ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଧର୍ମ ଓ ଅର୍ଥ ପରିଭ୍ୟାଗ କରିଯା
ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ପରାମରଣ ହୁଏ, ସେ ଶ୍ରୀ, ପ୍ରାଣ, ଧର, ଦାରୀ,
ଅଭୂତି ହିଁତେ ଅବିଲବେ ପରିଚ୍ଛୁତ ହର ।

ଆଜ୍ଞା ଦାରୀ ସେ ଆଜ୍ଞା ବୈଶ්ିଭୂତ ହୁ-
ଯୁଛେ, ସେଇ ଆଜ୍ଞାଇ ଆଜ୍ଞାର ବକ୍ତୁ । ଆ-
ଜ୍ଞାଇ ନିୟତ ବକ୍ତୁ ଏବଂ ଆଜ୍ଞାଇ ନିୟତ ରିପ୍ତୁ ।

ଟତ୍ତମ ମାତ୍ରବ ଜନ୍ମ ଆଜ ହଇଯା ଏବଂ
ଇତ୍ତିର ଶୌତ୍ତବ ଲାଭ କରିଯା ସେ ଯଜ୍ଞ ଆଜ
ହିତ ନା କାନେ, ସେ ଆଜଧାତୀ ହନ ।

ପ୍ରଥମ ବୟମେ ସେଇ କର୍ମ କରିବେକ ଯଜ୍ଞା-
ରୀ ହୁକ୍କ କାଳେ ମୁଖେ ଧ୍ୟାକିତେ ପାରେ, ଆର
ଯାବଜ୍ଜୀବନ ସେଇ କର୍ମ କରିବେକ ଯଜ୍ଞାରୀ
ପରିଲୋକେ ମୁଖୀ ହିତେ ପାରେ ।

ମରଣକେ ଓ ଇଚ୍ଛା କରିବେକ ମା ଏବଂ ଜୀବନ-
କେ ଓ ଇଚ୍ଛା କରିବେକ ନା ; କାଳକେଇ ପ୍ରତୀକ୍ଷା
କରିଯା ଧ୍ୟାକିବେକ ; ସେମନ କର୍ମଚାରୀ ଭୂତି
ଲାଭେର କାଳକେ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରେ ।

ষষ্ঠ অধ্যায়

সুখাবী'ব্যক্তি সন্তোষ অবলম্বন করিব।
সংষত ধাকিবেক; যেহেতু সন্তোষই সুখের
মূল, এবং তদ্বিপরীত অসন্তোষই ছঃখের
মূল।

সুখেরাই অসন্তোষ পরায়ণ হয়, আর
পশ্চিমেরা সন্তোষ অবলম্বন করেন। বিষয়
তৃক্ষার অস্ত নাই, সন্তোষই পরম সুখ।

মনুষ্য পর্যায়ক্রমে সুখ ছঃখ ভোগ
করেন। সুখ উপস্থিত হইলে তাহা সন্তোগ
করিবেক এবং ছঃখ উপস্থিত হইলে তাহা
বহন করিবেক।

চিরকাল ছঃখ ধাকে না এবং চিরকালও
সুখ লাভ হয় না। শরীর সুখ ও ছঃখ
উভয়েরই আক্ষয়।

সুখই হউক কিম্বা ছঃখই হউক, প্রিয়ই
হউক বা অপ্রিয়ই হউক, যাহা ঘটিবে,
অপরাজিত চিন্তে তাহার সেবা করিবেক।

ପ୍ରିୟ ଲାଭ ହିଲେ ଅଭିମାନ ହୁଏ ହି-
ବେକ ନା, ଏବଂ ଅପ୍ରିୟ ସଟନା ହିଲେ ପ୍ରିୟ-
ମାଣ୍ଡ ହିବେକ ନା । ଧନକଞ୍ଚ ହିଲେ ମୁକ୍ତ
ହିବେକ ନା, ଏବଂ ଧର୍ମକେ ପରିଜ୍ଯାଗ କରି-
ବେକ ନା ।

ସନ୍ତାପେତେ କପ ଯାଇ, ସନ୍ତାପେତେ ବଳ
ଯାଇ, ସନ୍ତାପେତେ ଜ୍ଞାନ ଯାଇ, ଏବଂ ସନ୍ତା-
ପେତେ ବ୍ୟଧିକେ ପ୍ରାଣ ହୁଇ ।

সপ্তম অধ্যায়

আপনার যশঃ ও পৌরুষ, আর গো-
পন রাখিবার মিমিস্তে যে কথা কথিত হয়,
এবং পরের উপকারের মিমিস্তে আপনার
দ্বারায়ে কার্য্য কৃত হয়, তাহা ধর্মজ্ঞ ব্যক্তি
প্রকাশ করিবেন না।

ধীর ব্যক্তি সত্য, মৃচ্ছ, প্রিয় ও হিতকর
বাক্য বলিবেন, এবং আঘ প্রশংসা ও পর-
নিন্দা পরিত্যাগ করিবেন।

সত্যাই ধীঢ়ার ভূত, এবং সর্বদা দীনে-
তে ধীঢ়ার দয়া এবং কাম ক্রোধ ধীঢ়ার
অধীন, তাহার দ্বারা তিন লোক জিত হই-
যাচ্ছে।

যিনি পরস্তীতে বিরক্ত, যিনি পরস্তব্যে
নিষ্পত্তি, যিনি দস্ত মাংসর্য বিহীন, তাহার
দ্বারা তিন লোক জিত হইয়াছে।

যুক্তে যিনি জীৱ হয়েন না, সংগ্রামে

ଯିନି ପରାଘୁଖ ହେଁଲ ନା, ଧର୍ମ ସୁକ୍ଷେ ଯିନି
ମୃତ୍ତିବୀ ବା ହେଁଲ, ତୀହାର ଦ୍ୱାରା ତିନ ଲୋକ
ଜିତ ହେଁଯାଇଛେ ।

ସତ୍ୟ କହିବେକ ଓ ପ୍ରିୟ କହିବେକ; କିନ୍ତୁ
ଅପ୍ରିୟ ସତ୍ୟ କହିବେକ ନା, ଏବଂ ପ୍ରିୟ ମିଥ୍ୟା ଓ
କହିବେକ ନା । ଇହା ସମାତନ ଧର୍ମ ।

ଜଳ ଦ୍ୱାରା ଗାତ୍ର ଶୁଦ୍ଧି ହୁଯ, ସତ୍ୟ ଦ୍ୱାରା
ମନଃ ଶୁଦ୍ଧି ହୁଯ, ବିଦ୍ୟା ଓ ତପସ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଆୟୁ
ଶୁଦ୍ଧି ହୁଯ, ଏବଂ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା ବୁଦ୍ଧି ଶୁଦ୍ଧି ହୁଯ ।

ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ପ୍ରକାର ହେଁଯା ଆପନାକେ
ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ଜୀବନାୟ, ମେହି ଆୟୁାପହାରୀ
ଚୌର କର୍ତ୍ତ୍ରକ କି ପାପ ନା କୃତ ହୁଯ ।

ସତ୍ୟର ସମାନ ଆର ଧର୍ମ ନାହିଁ, ଏବଂ
ସତ୍ୟ ହିତେ ପ୍ରକଟ ବନ୍ଧୁ ଆର କିଛୁ ନାହିଁ;
ଇହଲୋକେ ମିଥ୍ୟାର ପର ତୌତ୍ର ପଦାର୍ଥ ଓ ଆର
ନାହିଁ ।

କେହ ଦାନେର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରିୟ ହୁଯ, କେହ
ପ୍ରିୟ ବାକ୍ୟେର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରିୟ ହୁଯ; କିନ୍ତୁ ଅପ୍ରିୟ
ହିତ ବଚନେର ବନ୍ଧୁ ଏବଂ ଝୋତା ଓ ଛର୍ଜଣ ।

অষ্টম অধ্যায়

সাক্ষাৎ দর্শন ও শ্রবণে সাক্ষিত্ব হয় ।
সাক্ষী হইয়া সত্য বলিলে ধর্মার্থ হইতে
পরিভ্রষ্ট হয় না ।

যথা দৃষ্টি যথা শ্রুতি সমুদায়ই যথার্থ
বলিবে । সত্য কখন দ্বারা সাক্ষী শুচি হয়
এবং ধর্ম রক্ষিত হয় ।

যে সাক্ষির সচেতন আত্মা মিথ্যা কহি-
য়াছি এমত সন্দেহও করেন না, দেবতারা
এই লোকে তাঁহা হইতে আর কাহাকেও
শ্রেষ্ঠ বলিয়া জানেন না ।

হে ভদ্র ! আমি একাকী আছি, এই
যে তুমি মনে করিতেছ, ইহা মনে করিবে
না ; এই পুণ্যপাপদলী সর্বজ্ঞ পুরুষ
তোমার ক্ষদয়ে নিত্য শ্রিতি করিতেছেন ।

ନବମ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ

ସାହୀ ଆପନାର କଲ୍ୟାଣ ଜାନିବେ, ତା-
ହାତେ ଆପନାକେ ନିଯୁକ୍ତ କରିବେକ । ପା-
ପାଚାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରତି ପାପାଚାର କରିବେକ
ନା, କିନ୍ତୁ ସର୍ବଦା ସାଧୁଇ ଥାକିବେକ ।

ମୁଁ ହୁଅଥିତେ ଯିନି ଅବିଚଳିତ ଧାକେନ,
ଏବଂ ସାଧୁ ସେବା କରେନ, ମତ୍ୟ ଓ ସାଧୁ କର୍ମର
ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ତୁହାର ବୁନ୍ଦି ଧର୍ମ ପଥେ ଦୀପି
ପାଯ ।

ମୁଁ ବ୍ୟକ୍ତିଦିଗେର ସହବାସେ ସମୁହ ମୋ-
ହେର ଉତ୍ସପତ୍ର ହ୍ୟ, ଏବଂ ପ୍ରତି ଦିନ ସାଧୁ ସଂ-
ମର୍ଗେ ନିଶ୍ଚିତ ଧର୍ମର ଉତ୍ସପତ୍ର ହ୍ୟ ।

ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ମୋହ ହେତୁ ଛିତ ବାକ୍ୟ ଗ୍ରହଣ
ନା କରେ, ସେ ଦୀର୍ଘସୂତ୍ରୀ ହିୟା ପୁରୁଷାର୍ଥ ହିତେ
ଭର୍ତ୍ତ ହ୍ୟ ଏବଂ ପଞ୍ଚାଂ ସନ୍ତାପେ ପତିତ ହ୍ୟ ।

ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ସାଧୁଦିଗେର ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଭି-
କ୍ରମ କରିଯା ଅସାଧୁଦିଗେର ମତ ଅବଲମ୍ବନ

କରେ, ତାହାର ମିତ୍ରୋ ତାହାକେ ଅଚିରାଂ
ବିପକ୍ଷାଙ୍କ ଦେଖିଯାଶୋକ କରେନ ।

ଯିନି ଅବିବାଦୀ, କର୍ମକମ, କୁତୁଳ, ବୁଦ୍ଧି-
ମାନ୍ ଓ ସରଳ ହୁୟେନ, ତିନି ଭୂମଗୁଲେ କୀର୍ତ୍ତି-
ଲାଭ କରେନ, ଏବଂ କୋନ ଅର୍ଥ ସାଧନ କର୍ମେ
ସୁନ୍ଦର ହୁୟେନ ନା ।

କୁତୁଳେର ଯଶଇ ବା କୋଥାଯା, ସାନଇ ବା
କୋଥାଯା, ମୁଖଇ ବା କୋଥାଯା । କୁତୁଳ ବ୍ୟକ୍ତି
ଶ୍ରୀଜାର ପାତ୍ର ନହେ, କୁତୁଳେର ନିଷ୍ଠୂତି ନାହିଁ ।

দশম অধ্যায়

যিনি ভক্ত্য পের দ্রব্য বিভাগ করিয়া অন্যের সহিত পান কোজন করেন, এবং দানশীল, শোগবান্ত, সুখবান্ত ও অহিংসক হয়েন, তিনি পরম আরোগ্য সন্তোগ করেন।

দাতা আপনার অক্ষা অনুসারে এবং পাত্রের যোগ্যতা অনুসারে দান ক্রিয়ার অঙ্গ বা বছ ফল লোকান্তরে প্রাপ্ত হয়।

হে তাত ! ভূমণ্ডলে দান অপেক্ষা ছফ্টর কর্ম আর কিছুই নাই ; যেহেতু অর্ধেতে লোকের মহত্ত্ব তৃক্ষা, এবং সেই অর্থ অতি দ্রুঃখ্যেতে লাভ হয়।

অন্যায়োপার্জিত ধন দ্বারা যে দান ধর্ম অনুষ্ঠিত হয়, তাহা সেই দাতাকে পাপ জনিত মহসুস হইতে পরিআশ করিতে পারেন।

ଅୟାମୋପାର୍ଜିତ ଧନ ଦାରା ଜୀବନ ରକ୍ଷା
କରିବେକ । ଅନ୍ୟାଯ ଆଚରଣ କରିଯା ଯେ
ଜୀବିକା ଲାଭ କରେ, ସେ ସର୍ବ ଧର୍ମ ହିତେ
ବହିକୃତ ହୁଏ ।

ଯଥା ଶକ୍ତି ସତତ ଅନ୍ନ ଦାନ କରିବେକ,
ତିତିକ୍ଷା କରିବେକ, ଓ ନିତ୍ୟ ଧର୍ମାନୁଷ୍ଠାନ
କରିବେକ, ଏବଂ ସର୍ବଦା ସର୍ବ ପ୍ରାଣିତେ ସଥୋ-
ଚିତ୍ ସମାଦର କରିବେକ ।

ରୋଗୀକେ ଶୟା, ଶ୍ରାନ୍ତକେ ଆସନ, ଭୃ-
କ୍ଷାର୍ତ୍ତକେ ପାନୀୟ, ଏବଂ କୁଧିତିକେ ତୋଜ୍ୟ
ବନ୍ଧୁ ପ୍ରଦାନ କରିବେକ ।

ଅନ୍ନଦାତା ସର୍ବ ବନ୍ଧୁତେ ମୁତ୍ତପ୍ତ ହିଯା ମୁଖ
ଲାଭ କରେନ । ଭୂମି ଦାନେର ପର ଆର ନାହିଁ;
ବିଦ୍ୟା ଦାନ ତମପେକ୍ଷା ଓ ଉତ୍କଳ ।

ଦୀନ ଅନ୍ନ ପ୍ରଭୃତି ହଙ୍ଗା ପାତ୍ରହିଗତେ
କ୍ରୂଦ୍ୟ, ପଥ୍ୟ, ଆହାର, ଶ୍ରକ୍ଷଣୀୟ ମେହ ଦ୍ରବ୍ୟ, ଓ
ଶ୍ଵାନ, ଏହି ସକଳ ଦାନ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଦାନ ଓ
ଦିବେକ ।

ଯେ ଦାନକର୍ତ୍ତା ବ୍ୟକ୍ତି ଛଃଧଜୀବୀ ଶ୍ରୀ ପୁତ୍ର
ଶଜନକେ ଅବହେଲା କରିଯା ପରଜନକେ ଦାନ

করে, তাহার সে দান কিয়া ধর্মের প্রতি-
কপ মাত্র, বাস্তব সে ধর্ম নহে; তাহা আ-
পাতত মধু সমান সুস্থান্ত হয় বটে, কিন্তু
পরিণামে তাহার গৱল সমান আস্থান
হয়।

একাদশ অধ্যায়

জ্ঞান স্বারা মানসিক ছৃঢ়ে এবং ঔষধ
স্বারা শারীরিক ছৃঢ়ে হনন করিবেক। কৃত-
বুদ্ধি ব্যক্তিরা পরম গতিকে প্রতীক্ষি করিয়া
আর শোক করেন না।

অভিমান পরিজ্ঞাগ করিয়া প্রিয় হই-
বেক, ক্রোধ পরিজ্ঞাগ করিয়া শোচনা-শূন্য
হইবেক, কামনা পরিজ্ঞাগ করিয়া অর্থবান
হইবেক, এবং লোভ পরিজ্ঞাগ করিয়া
মুক্তি হইবেক।

ক্রোধ অতি তুর্জ্জয় শক্ত, লোভ অনন্ত
ব্যাধি। যিনি সর্বজীবের হিতৈষী তিনি
সাধু, আর যে নির্দিষ্য সেই অসাধু বলিয়া
উক্ত হইয়াছে।

যিনি ইন্দ্রিয় ও মনঃ সংযম করিয়াছেন,
তিনি আর বারব্বার ক্লেশ প্রাপ্ত হয়েন না।

ଶାନ୍ତିଚିନ୍ତା ବ୍ୟକ୍ତି ପର-ଏ ଦେଖିଯା କଥନ
କାତର ହୁମେଲାନା ।

ଅନ୍ୟେର ଧନେ, କପେ, ବୀର୍ଯ୍ୟେ, କୁଳେ,
ସନ୍ତାନେ, ମୁଖେ, ମୌତାମ୍ଭେ, ସଂକ୍ରିଯାତେ ଯେ
ବ୍ୟକ୍ତି ଈର୍ଷୀ କରେ, ତାହାର ବ୍ୟାଧିର ଆର ଅନ୍ତ
ନାହିଁ ।

ମିତ୍ରଦୋହୀ, ଛଟ୍ଟସ୍ଵଭାବ, ନାଣ୍ଡିକ, କୁର,
ଶଠ, ଏବଂ ଗୁଣବାନେର ଯେ ଦ୍ଵେଷୀ, ତାହାକେ
ପଣ୍ଡିତେରା ନରାଧମ କରିଯା ବଲିଯାହେଲ ।

ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକେ ଅକାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଅକା-
ର୍ଯ୍ୟକେ କାର୍ଯ୍ୟ କପେ ଜ୍ଞାନ କରେ, ମେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସଂ-
ସମଶୂନ୍ୟ ବାଲକ ସ୍ଵର୍କପ । ମେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହୃଦିକେ
ମୁଖ ବୋଧ କରେ ।

ବାଦଶ ଅଧ୍ୟାବ

ଦୈର୍ଘ୍ୟ, କ୍ଷମା, ଅନୁସଂଧାନ, ଅଚୌର୍ଯ୍ୟ, ଦେହ
ଓ ଅନ୍ତର ଶୁଦ୍ଧି, ଇଙ୍ଗିଯ ନିଗାହ, ଶାନ୍ତି ଜୀବନ,
ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା, ସତ୍ୟକଥନ ଓ ଅକ୍ରୋଧ; ଧର୍ମର ଏହି
ଦଶ ପ୍ରକାର ଲକ୍ଷণ ।

ଶ୍ରୀବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି ପାପେର ଦେଷ କରେନ,
ତାହାର ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ ହୁଏ; ଶ୍ରୀ ନର୍ତ୍ତ ହଇଲେ ଧର୍ମ
ବାଧା ଜମ୍ବେ, ଏବଂ ଧର୍ମ ହାନି ହଇଲେ ଶ୍ରୀଭାବନ
ହୁଏ ।

ଯିନି ଅସ୍ତ୍ର୍ୟା-ଶୂନ୍ୟ ଓ କୃତତ୍ୱ ହୁଏନ
ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧ କର୍ମର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରେନ, ତିନି
ମୁଖ, ଧର୍ମ, ଅର୍ଥ ଓ ସ୍ଵର୍ଗ ଲାଭ କରେନ ।

ମନୁଷ୍ୟର ମନୁଷ୍ୟ ଅତି ଦୁର୍ଲଭ । ଦୁଃଖ ଭୟରେ
ମନୁଷ୍ୟର ଭୂବନ ପ୍ରତିପାଳିତ ହିତେଛେ ।

ଆନ୍ୟାଯ ଦୁଃଖ କରିଲେ ଇହଲୋକେ ଯଶ ଓ
କୀର୍ତ୍ତିନାଶ ହୁଏ, ଏବଂ ପରଲୋକେ ସ୍ଵର୍ଗ ହାନି
ହୁଏ; ଅତରେବ ତାହା ପରିତ୍ୟାଗ କରିବେକ ।

କମା ଦାରା ଲୋକ ବଶୀତୁତ ହୁଏ, କମା ପ-
ରମ ଧନ ; କମା ଅଶ୍ରୁଦିଗେର ଶୁଣ, ଶର୍ଷଦିଗେର
ଭୂଷଣ ।

ଶୁଭାକାଙ୍କ୍ଷା ବ୍ୟକ୍ତି ସେମର ଆପନାକେ
ଅଜପ ପରକେ ଦେଖିବେଳ, କାରଣ ଆଜପର
ସକଳେତେହ ସୁଖ ଛୁଟି ସମାନ ।

ଯିନି ପରତ୍ରୀଦିଗକେ ମାତୃବନ୍ଦ, ପରତ୍ରୀ
ମୂର୍ଖକେ ଲୋକ୍ଷବନ୍ଦ ଓ ସର୍ବ ପ୍ରାଣିକେ ଆଜ-
ବନ୍ଦ ଦେଖେନ, ତିନିହି ସଥାର୍ଥ ଦେଖେନ ।

ବ୍ରଦ୍ଧୋଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଅନ୍ୟେର ପରିବାସ ଦିଲ୍ଲୀ ସାଁସୁ ବ୍ୟକ୍ତି
ଦେହର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ, ତୁଙ୍ଗର ବ୍ୟକ୍ତି ତଙ୍କପ
ଅନ୍ୟେର ପରିବାସ ଦିଲ୍ଲୀ ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ ।

ଯିନି ବିପର୍କକାଳେ ବ୍ୟଥିତ ହେଲେ ନା,
ଯିନି କର୍ମ-ଦୃଢ଼, ମହା ଉଦ୍‌ୟୋଗୀ, ପ୍ରମାଦ ରହିତ
ଓ ବିବୀତ-ସ୍ଵଭାବ, ତିନି ସର୍ବଦା କୁଶଳ ଦର୍ଶନ
କରେନ ।

ଅବିନୟୋଗେ ଅଶ୍ଵରଧାରୀ ଏହି ପରିଚନ
ବିଶିଷ୍ଟ ଅନ୍ୟକ ରାଜାଓ ଏହି ହିରାହେନ ।
ଅନ୍ୟକେ ବନ୍ଦବାସି ହିରାଓ ବିଭଯ ଗୁଣେ ରାଜ୍ୟ
ଲାଭ କରିଯାହେନ ।

ଯେ କର୍ମ କରିଲେ ଆସ୍ତାତୁତି ଲାଭ ହେଲେ,
ତାହା ଅତି ଯତ୍ନ ପୂର୍ବକ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବେକ;
ତହିପରୀତ କର୍ମ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବେକ ।

ମନୁଷ୍ୟ ବସାଧ୍ୟମତ କୋନ ଧର୍ମ-କାର୍ଯ୍ୟ ସା-
ଧନେ ଯତ୍ନ କରିଯାଓ ସଦି କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ନା ହେଲେ;
ତଥାପି ତିନି ତଙ୍ଗର୍ୟ ପୁଣ୍ୟ ଲାଭ କରେନ;
ଇହାତେ ଆମାର ସଂଶୟ ନାହିଁ ।

চতুর্দশ অধ্যায়

সারথি যেমন অৰ্থ সকলের সংযম
করেন, তজ্জপ অপচরণশীল বিষয়ে প্রহৃষ্ট
ইল্লিয় সকলের সংযমে জ্ঞানি ব্যক্তি যত্ন
করিবেন।

মন যদি স্বেচ্ছাচারি ইল্লিয় সকলের
অনুগামি হয়, তবে বায়ু যেমন নৌকাকে
জলেতে মগ্ন করে, এই মনও তজ্জপ পুরুষের
বুদ্ধিকে নষ্ট করে।

কাম্য বস্তুর উপভোগ দ্বারা কামনার
কথন নিরুত্তি হয় না, প্রত্যুত্ত দৃত-প্রাপ্ত
অগ্নির নায় আরও বৃক্ষিই হইতে থাকে।

সকল ইল্লিয়ের মধ্যে যদি এক ইল্লি-
য়ের স্বতন্ত্র হয়, তবে তাহাতেই লোকের
বুদ্ধি ভংশ হয়; যেমন চর্মময় পাত্রের
এক মাত্র ছিদ্র দ্বারা সমুদ্র জল নিঃসৃত
হইয়া যায়।

ସେମନ ଜୀବ ଅବଲହନ ଦ୍ୱାରା ବିଷୟାସକ୍ତ
ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସକଳକେ ନିଷ୍ଠ ବଶେ ରାଖା ଯାଏ,
ନିଷାନ୍ତ ତୋଗ ପରିତ୍ୟାଗ ଦ୍ୱାରା ସେକପ ପାରା
ଯାଏ ନା ।

ଏସଂସାରେ କାମ କୌଣସିର ବଶୀଭୂତ ବ୍ୟକ୍ତି
ଅବିଭାନ୍ତ ହଉକ ବୀ ବିଭାନ୍ତ ହଉକ, କାମିନୀ
ଗଣ ତାହାକେ ବିପଥ-ଗାମି କରିଲେ ସମର୍ଥ
ହୁଏ ।

ଯାହାତେ ଶରୀର କ୍ଷିଣ ନା ହୁଏ, ଏମତ
ଉପାୟ ଦ୍ୱାରା ମନ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସକଳ ବଶୀଭୂତ
କରିଯା ମର୍ବାର୍ଥ ସାଧନ କରିବେକ ।

পঞ্চদশ অধ্যাবঃ

যথেন মনুষ্য কোন প্রাণির প্রতি কর্ম,
কি মন, কি বাক্য দ্বারা কদাপি পাপাচরণ
না করেন, তখন তিনি ভ্রম লাভ করেন।

মনুষ্য পুণ্য কর্ম করিলে পবিত্র কীর্তি
লাভ করেন এবং পুণ্য লোকে গমন করেন;
পুণ্য জীবের প্রাণ ধারণ করেন, পুণ্য প্রাণ-
দাতা বলিয়া উক্ত হইয়াছেন।

যে ব্যক্তি অধর্মে অবৃত্ত হইয়া পাপ
চিন্তা করে, পাপ আলাপ করে, পাপ অনু-
ষ্ঠান করে, তাহার সকলুণ সকল নষ্ট হয়।

যাঁহারা মন, ও বাক্য, ও কর্ম ও বুদ্ধি
দ্বারা পাপাচরণ না করেন, সেই মহাজ্ঞা-
রাই তপস্যা করেন; যাঁহারা শরীর শোষণ
করেন, তাহারা তপস্যা করেন না।

প্রজ্ঞ ব্যক্তি ধর্মেতে রমণ করেন, এবং
ধর্মপথে জীবিকা লাভ করেন। এই প্রকা-

রেই মনুষ্য ধর্মাত্মা হয়, এবং ইঁহার চিন্ত
প্রসাদে লাভ করে ।

যাঁহার আত্মা পাপ হইতে বিরত হই-
যাছে, এবং শুভকার্য্যে রত হইয়াছে, তিনি
জানেন যে কি স্বভাব সিদ্ধ আর কি স্বভাব
বিরুদ্ধ ।

যে মনুষ্য জ্ঞান নেত্র লাভ করিয়াছেন,
তিনি আর ইহলোকে দোষেতে আবক্ষ
হয়েন না । তিনি স্বেচ্ছানুসারে রাগ
পরিত্যাগ করেন, কিন্তু ধর্ম পরিত্যাগ ক-
রেন না ।

পাপাত্মা ব্যক্তি পাপ হইতে নিবারিত
হইলেও পাপ ইচ্ছা করে । ধর্মশীল ব্যক্তি-
কে পাপ কর্মে প্রহৃতি দিলেও তিনি কল্যাণ
ইচ্ছা করেন ।

যে ব্যক্তি ধর্মকে অতিক্রম করে, ধর্ম
তাহাকে নষ্ট করেন, আর যিনি ধর্মকে রক্ষা
করেন, ধর্ম তাহাকে রক্ষা করেন । অতএব
ধর্মকে নাশ করিবেক না । ধর্ম হত হইয়া
আমারদিগকে নষ্ট না করুন ।

ଧର୍ମ କେବଳ ଏକଇ ମିତ୍ର, ଯିମି ମରଣ କାଲେও ଅନୁଗାମୀ ହେବେ; ଆର ସମୁଦ୍ରାଯାଇ ଶରୀରେର ସହିତ ବିନାଶ ପାଇ ।

ଧର୍ମ ନାହିଁ ମନେ କରିଯା ଯାହାରା ମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିଦିଗଙ୍କେ ଉପହାସ କରେ, ଏବଂ ଧର୍ମରେ ଅଶ୍ରୁକା କରେ, ତାହାରା ନିଃମନ୍ଦେହ ବିନାଶ ପାଇ ।

ଅପମାନିତ ବ୍ୟକ୍ତି ମୁଖେ ନିଜୀ ଥାଏ, ମୁଖେତେ ଜାଗ୍ରତ୍ତ ହୁଏ ଏବଂ ମୁଖେତେ ଲୋକ ଯାତ୍ରା ନିର୍ବାହ କରେ, କିନ୍ତୁ ସେ ଅପମାନ କରେ ମେ ବିନାଶ ପାଇ ।

ମନୁଷ୍ୟ ପାପାଚରଣ କରିଲେ ଅପକୀର୍ତ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ଏବଂ ଅଶ୍ଵତ୍ତ କଳ ଡୋଗ କରେ, ପୁଣ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିଲେ ସଂକୀର୍ତ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ଏବଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରୁତ କଳ ଡୋଗ କରେ ।

ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୃଢ଼-ପ୍ରତିଜ୍ଞା ହଇଯା ପାପ କରି-
ବେକ ନା । ପୁରୁଷ ପୁରୁଷ ପାପ କରିଲେ ବୁଝି
ନାଶ ହୁଏ ।

ଷୋଡ଼ଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ଯିନି ପ୍ରଶନ୍ତ କରେଇ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରେନ,
ଏବଂ ମିଳିତ କର୍ମ ପରିତ୍ୟାଗ କରେନ, ଏବଂ
ଅଞ୍ଜାବାନ୍ ଓ ଅନାନ୍ତିକ ହେବେ, ତାହାର ଏହି
ପାଣ୍ଡିତ୍ୟେର ଲଙ୍ଘନ ।

ଧର୍ମାଈ ଏକ ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ, କ୍ଷମାଈ ଏକ
ଉତ୍ତମ ଶାନ୍ତି, ବିଦ୍ୟାଈ ଏକ ପରମ ତୃପ୍ତି,
ଏବଂ ଅହିଂସାଈ ଏକ ସୁଖେର କାରଣ ।

ମାନସିକ, ବାଚିକ, ଏବଂ ଶାରୀରିକ ଏହି
ତିନ ପ୍ରକାର କର୍ମାଈ ଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ ଅଶୁଦ୍ଧ ଫଳ
ଜନ୍ମେ । ମନୁଷ୍ୟଦିଗେର ଉତ୍ତମ, ମଧ୍ୟମ, ଅଧିମ,
ତିନ ପ୍ରକାର କର୍ମ ଜନିତ ଗତି ହୁଏ ।

ପରଦ୍ରବ୍ୟ ଲାଭେର ଆଲୋଚନା, ଲୋକେର
ଅନିଷ୍ଟ ଚିନ୍ତନ, ଏବଂ ଈଷ୍ଟରେତେ ପରକାଳେତେ
ଅବିଶ୍ୱାସ, ଏହି ତିନ ପ୍ରକାର ମାନସିକ କୁକର୍ମ ।

ନିଷ୍ଠୁର ବାକ୍ୟ, ମିଥ୍ୟା କଥା, ପରୋକ୍ଷେ

ପରନିଳୀ ଏବଂ ଅସହଜ ପ୍ରଲାପ ବାକ୍ୟ ; ଏହି
ଚାରି ପ୍ରକାର ବାଚନିକ କୁକର୍ମ ।

ଅଦ୍ୱିତୀୟ ଗ୍ରହଣ, ଅବିହିତ ହିଂସା, ପର-
ଦାରସେବା ; ଏହି ତିର ପ୍ରକାର ଶାରୀରିକ
କୁକର୍ମ ।

ସକଳ ପ୍ରାଣିର ହିତାର୍ଥେ ଆପନାର ଘନ
ଓ ବାକ୍ୟ ଓ ଶରୀର ଏହି ତିନିକେ ଦମନ କରିଯା
ଏବଂ କାମ କ୍ରୋଧକେ ସଂୟମ କରିଯା ମନୁଷ୍ୟ
ସିଙ୍କି ପ୍ରାପ୍ତ ହେଁନ ।

ପାପ କରିଯା ତମିମିନ୍ତ ସନ୍ତ୍ଵାପ କରିଲେ
ମେହି ପାପ ହଇତେ ମେ ମୁକ୍ତ ହୁଯ । ଏମନ କର୍ମ
ଆର କରିବ ନା ଏହି ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଯା ତାହା
ହଇତେ ନିର୍ବନ୍ଧ ହଇଲେ ମେ ପରିତ ହୁଯ ।

সপ্তদশ অধ্যায়

যে মনুষ্য অধাৰ্মিক ও মিৰ্থ্যা কথন
যাহার ধৰন লাভের উপায় এবং যে ব্যক্তি
সৰ্বদা পৱনহিংসায় রুত, সে ব্যক্তি ইহ
লোকে সুখ প্ৰাপ্ত হয় না।

ধৰ্মপথে ধাকিয়া নিতান্ত অবসন্ন হই-
লেও অধাৰ্মিক পাপদিগের আশু বিপৰ্যয়
দৃষ্টে অধৰ্মে মনোনিবেশ কৱিবেক না।

অধৰ্ম স্বারা আপাততঃ বৰ্জিত হয় ও
কুশল লাভ কৱে, এবং শক্ত জয় কৱে; পরে
সমুলে বিনাশ পায়।

কোন প্রাণিকে পীড়া না দিয়া পৱ-
লোকে সাহায্য লাভার্থে পুত্রিকেয়া যেৰূপ
বল্মীক প্ৰস্তুত কৱে, তজ্জপ অংশে অংশে
ধৰ্ম সংগ্ৰহ কৱিবেক।

পৱলোকে সহায়ের নিমিত্তে পিতা
মাতা, শ্রী পুত্ৰ, জ্ঞাতি বন্ধু কেহই ধাকেন
না; কেবল ধৰ্মই থাকেন।

ଏକାକୀ ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରେ, ଏକାକୀଇ ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ହୁଏ ଅନୁଯ୍ୟ କରେ; ଏକାକୀଇ ସୌଯ ପୁଣ୍ୟ କଳ ତୋଗ କରେ; ଏବଂ ଏକାକୀଇ ସୌଯ ଦୁଷ୍କୃତି କଳ ତୋଗ କରେ ।

ବାଙ୍ଗବେରା ଭୂମିତଳେ ମୃତ ଶରୀରକେ କାଠ ଲୋଷ୍ଟବେ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଯା ବିମୁଖ ହଇଯା ଗମନ କରେନ; ଧର୍ମ ତାହାର ଅନୁଗାମୀ ହେଁନ ।

ଅତେବ ଆପନାର ସହାୟାର୍ଥେ ଅଣ୍ପେ ଅଣ୍ପେ ଧର୍ମ ନିତ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧ କରିବେକ । ଜୀବ ଧର୍ମର ସହାୟ ଦ୍ୱାରା ଦୁଷ୍ଟର ସଂସାର ଅନ୍ଧକାର ହିତେ ଉତ୍ୱିଣ୍ଟ ହୁଯା ।

ଏହି ଆଦେଶ, ଏହି ଉପଦେଶ, ଏହି ଶାସ୍ତ୍ର, ଏହି ପ୍ରକାରେ ତାହାର ଉପାସନା କରିବେକ, ଏହି ପ୍ରକାରେ ତାହାର ଉପାସନା କରିବେକ ।

ଓঁ শান্তিঃ শান্তিঃ শান্তিঃ । হ্ৰিঃ ওঁ ।

দ্বিতীয় ଥିଓ ସମାପ୍ତ ।

ধর্মবীজ

- ১ এই জগৎ উৎপত্তির পূর্বে কেবল এক পরম্পরাক মাত্র ছিলেন; অন্য পদার্থ মাত্র ছিল না। তিনিই এই সমুদায় সৃষ্টি করিলেন।
- ২ তিনি জ্ঞান শুক্রপ, অনন্ত শুক্রপ, আনন্দ শুক্রপ, মঙ্গল শুক্রপ, নিষ্ঠা, বিয়ন্তা, সর্বজ্ঞ, নিরবয়ব, একমাত্র, অবিচ্ছিন্ন, বিচিত্রশক্তিমান হয়েন।
- ৩ এক মাত্র তাঁহার উপাসনা ভারা ঐহিক ও পারত্তিক মঙ্গল হয়।
- ৪ তাঁহাকে প্রীতি করা এবং তাঁহার প্রিয় কার্য সাধনা করাই তাঁহার উপাসনা হইয়াছে।

ଆକ୍ଷପତିଜ୍ଞା

ଓ ଅନ୍ୟ ଅମୁକଶକେ ଅମୁକ
ମାସେ ଅମୁକ ଦିବସେ ଆକ୍ଷଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ
କରିଲେଛି ।

- ୧ ସୃତି ହିତି ପ୍ରଳୟକର୍ତ୍ତା, ମୁକ୍ତିର କାରଣ,
ସର୍ବଜ୍ଞ, ସର୍ବବ୍ୟାପୀ, ପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦ, ମଙ୍ଗଳ
ସ୍ଵର୍ଗପ, ନିରବସବ, ଏକମାତ୍ର ଅନ୍ଧିତୀଯ ପର
ବ୍ରହ୍ମର ପ୍ରତି ପ୍ରୌତ୍ତିଷ୍ଠାରୀ, ଏବଂ ତାହାର
ପ୍ରିୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନା ଦ୍ୱାରା, ତାହାର ଉପା-
ସନାତେ ନିଯୁକ୍ତ ଥାକିବ ।
- ୨ ସର୍ବପ୍ରକଟି ପରବ୍ରହ୍ମକପେ ସୃତ କୋନ ବସ୍ତର
ଆରାଧନା କରିବ ନା ।
- ୩ ରୋଗ ବା ବିପଦେର ଦିବସ ଭିନ୍ନ, ପ୍ରତି
ଦିବସ ଯେ କାଳେ ଚିତ୍ତର ହିରତା ହଇ-
ବେଳ, ସେଇ କାଳେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଏବଂ ପ୍ରୌତ୍ତି
ପୂର୍ବକ ପରବ୍ରହ୍ମକେ ମନକେ ସମାଧାନ
କରିବ ।
- ୪ ସ୍ଵର୍ଗରେ ଅନୁଷ୍ଠାନେ ଯତ୍ନଶୀଳ ଥାକିବ ।

ବ୍ରାହ୍ମପ୍ରତିଜ୍ଞା

- ୫ କୁକର୍ମ ହଇତେ ନିରସ୍ତ ଧାକିତେ ସଚେଷ୍ଟ
ହଇବ ।
- ୬ ଯଦି ମୋହ ଦ୍ୱାରା କୋନ କୁକର୍ମ ଦୈବାଂ
କରି ତବେ ଏକାଙ୍କେ ତାହା ହଇତେ ମୁକ୍ତି
ଇଚ୍ଛା କରିଯା ସାବଧାନ ହଇବ ।
- ୭ ପ୍ରତି ବଃସରେ ଏବଂ ଆମାର ସାଂସାରିକ
ତାବଃ ଶୁଦ୍ଧକର୍ମେ ବ୍ରାହ୍ମସମାଜେ ଦାନ
କରିବ ।

ହେପରମେଶ୍ୱର ! ସମ୍ୟକର୍କାପେ ଏହି
ପରମ ଧର୍ମ ପ୍ରତିପାଳନ କରିବାର
କ୍ଷମତା ଆମାର ପ୍ରତି ଅର୍ପଣ କର ।

ଓ ଏକମେବା ଦ୍ଵିତୀୟ ।

ମହାପତ୍ରକୋପାନୀ

ଓ ସେ ପ୍ରକାଶଦାନ ପୂରୁଷ ଅଗ୍ରିତେ, ଯିନି ଜଳେତେ, ଯିନି
ବିଶ ମନ୍ଦାରେ ପ୍ରବିଷ୍ଟ ହଇଯା ଆହେନ; ଯିନି ଉଷ୍ଣଧିତେ,
ଯିନି ବନକ୍ଷତିତେ ହିତି କରିତେହେନ; ସେଇ ଦେବତାକେ
ବାର ବାର ନମଶ୍କାର କରି ।

ଯିନି ଏହି ବିଶ୍ୱେକୁ ସୃତି ହିତି ପ୍ରଲୟେର
କର୍ତ୍ତା, ଯିନି ତାବିନ୍ ପରିପରିକ୍ଷେତ୍ର ବିଯନ୍ତା, ଯିନି
ଆମାର ଦେହର ଓ ଆୟୁର ଏବଂ ସମୁଦ୍ରାୟ
ଶୌଭାଗ୍ୟର କାରଣ, ଏବଂ ଶାବର ଜଙ୍ଗମ ସ-
ମୁଦ୍ରୟେର ଅନ୍ତରାଜ୍ୟା ହେଲେ; ତିନି ସତ୍ୟସ୍ଵର୍କପ,
ଜ୍ଞାନସ୍ଵର୍କପ, ଅନ୍ତସ୍ଵର୍କପ, ପରତ୍ରକ; ସକଳ ବିଷୟ
ହିତେ ମନକେ ନିର୍ବତ୍ତ କରିଯା ଏକାନ୍ତେ ସେଇ
ମଙ୍ଗଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆନନ୍ଦେ ସମାଧାନ କରି ।

ସର୍ବବ୍ୟାପୀ, ନିରବର୍ବବ, ସର୍ବପାପଶ୍ଚନ୍ୟ,
ବିଶ୍ୱସ୍ଵର୍ତ୍ତାବ, ସର୍ବଜ୍ଞ, ସର୍ବାନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ, ପରାଂ-
ପର, ସ୍ଵପ୍ରକାଶସ୍ଵର୍କପ, ନିତ୍ୟ ପରମେଶ୍ୱର ସର୍ବ
କାଳେ ପ୍ରଜା ସକଳକେ ଯଥୋପୟୁଷ୍ଟ ଶୁଖ୍ତଃଥ
ବିଧାନ କରିତେହେନ । ତ୍ବାହା ହିତେ ଆଣ, ମନ,
ସମୁଦ୍ର ଇତ୍ତିର, ଏବଂ ଆକାଶ, ବାୟୁ, ଜ୍ୟୋତି,
ଜଳ, ପୃଥିବୀ, ତାବିନ୍, ଚରାଚର ସୃଷ୍ଟ ହଇଯାଇଁ ।
ତ୍ବାହାର ପ୍ରଶାସନ ଦ୍ୱାରା ଉପୟୁକ୍ତମତ ଅଗ୍ରି
ପ୍ରଜ୍ଞଲିତ ହିତେହେ, ଶୁର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତାପ ଦିତେହେ,
ଦେବ ବାରି ବର୍ଣ୍ଣ କରିତେହେ, ବାୟୁ ସଞ୍ଚାଲିତ
ହିତେହେ, ଏବଂ ହୃଦ୍ୟ ସଞ୍ଚାରଣ କରିତେହେ ।

ଆର୍ଥନା ।

ହେ ପରମାତ୍ମା ! ମୋହକୃତ ପାପ ହଇତେ
ମୁକ୍ତ କରିଯା ଏବଂ ଛର୍ମତି ହଇତେ ବିରତ ରା-
ଖିଯା ତୋମାର ନିୟମ ପାଲନେ ଆମାରଦିଗକେ
ସନ୍ତ୍ରଶୀଳ କର, ଏବଂ ଅନ୍ତା ଓ ପ୍ରୀତି ପୂର୍ବକ
ଅହରହ ତୋମାର ଅପାର ମହିମା ଏବଂ ପରମ
ମଙ୍ଗଳ ଓ ନିର୍ମଳାରନ୍ଦସ୍ଵର୍କପ ଚିନ୍ତନେ ଉତ୍ସାହ
ଯୁକ୍ତ କର, ଯାହାତେ କ୍ରମେ ନିତ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଖ ଲାଭ
କରିତେ ସମର୍ଥ ହଇ ।

ଯିନି ଏକ ଏବଂ ବନ୍ଦିନ ଏବଂ ଯିନି ପ୍ରଜାଦିଗେର
ପ୍ରଯୋଜନ କାନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରକାର ଶକ୍ତିଯୋଗେ ଦିବିଧ କାମ୍ୟ ବନ୍ଧ
ଦିଧାନ କରିତେବେଳେ ସମ୍ମାନ ବ୍ରକ୍ଷାଣ ଆମ୍ୟରମଧ୍ୟ ଯାହାତେ
ଯାପ୍ତ ହଇରାଇଛାକେ ତିନି ଦୀପ୍ୟମାନ ପରନେଷ୍ଠ ତିନି
ଆମାରଦିଗକେ ଶ୍ରଦ୍ଧାକ୍ଷର ପ୍ରଦାନ କରନ ।

ଓଁଏକମେବାଦ୍ଵିତୀୟ ।

ଇତି ମନ୍ତ୍ରକ୍ଷେପ ବ୍ରକ୍ତୋପାସନ ।

গাযত্রীর অর্থ

সৃষ্টি স্থিতি প্রলয় কর্তা। সর্বলোক
প্রকাশক মেই জগৎ প্রসবিত। পরম দেব-
তার বরণীর জ্ঞান ও শক্তি ধ্যান করি, যিনি
আমারদিগকে বুক্ষিহৃতি সকল প্রেরণ
করিতেছেন।

ଆତଃସ୍ମରଣୀୟ

ହେ ପରମାଞ୍ଜନ୍ମ ତୋମାର ଆଜ୍ଞାନୁସାରେ
ଲୋକେର ହିତେର ନିମିତ୍ତ ଏବଂ ତୋମାର
ପ୍ରୀତିର ନିମିତ୍ତ ସଂସାର ଯାତ୍ରା ମିର୍କାହ
କରିବେ ଅବୃତ୍ତ ହୁଏ ।

অশুল্কশোধন

পত্র	পংক্তি	অশুল্ক	শুল্ক
৯৮	৫	অরমাস্তা	পরমাস্তা
৯৩	৮	ব্যাধিকে	ব্যাধিকে